ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 18. ŘÍJNA 2026

Vzdejte Hospodinu moc a slávu!

„VZDEJTE HOSPODINU, RODINY NÁRODŮ, SLÁVU A MOC, VZDEJTE HOSPODINU SLÁVU, HODNOU JEHO JMÉNA.“
Eucharistie u Archy sv. Lukáše, bazilika sv. Justiny, Padova, Itálie, *Peregrinatio ad Fontem Pacis*, 8.7.2026.

„Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici. Od této chvíle mě budou blahoslavit všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí.“
„SALUS POPULI PATAVINI" (Spása padovského lidu) - milostná ikona *Matky Boží Hodigitria – dexiokratousa*, v bazilice sv Justiny, jejímž autorem je podle tradice sám evangelista, svatý Lukáš.

„Až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země.“ (*Skutky apoštolů* 1,8)
POUTNÍCI U ARCHY SV. LUKÁŠE, bazilika sv. Justiny, *Peregrinatio ad Fontem Pacis*, 8. 7. 2026, Padova, Itálie.

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI

26.9.1182. – 3.10.1226

1226 ✠ **800** ✠ 2026

GIOVANNI
kardinál
COPPA
čestný občan Drysic
9..11.1925 - 16.5.2016

Tomáš
kardinál
ŠPIDLÍK, S.J.
čestný občan Pustiměře
17.12.1919 – 16.4.2010

Antonín Cyril
STOJAN
arcibiskup
čestný občan Podivic
22.5.1851 - 29.9.1923

Věčné odpočinutí dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí! Ať odpočívají v pokoji. Amen.

PUSTIMĚŘ – **Jindřiška**
HOLUŠOVÁ
11.2.1933 - 5.1.2026

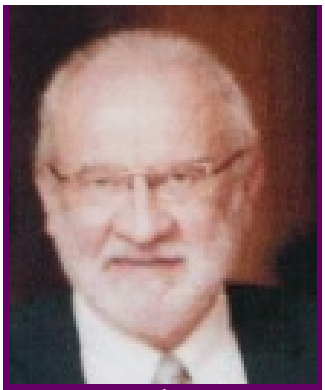

ZELENÁ HORA
Ing. Oldřich TVRDÍK
15.2.1949 – 16.2.2026

PUSTIMĚŘ
Vladislav ZAVADIL
29.11.1942 - 15.6.2026

PUSTIMĚŘ
Věra CIGÁNKOVÁ
25.2.1935 - 26.6.2026

ZELENÁ HORA
Jan AMBROZ
24.6.1937 - 11.7.2026

PUSTIMĚŘ
Vojtěch MACH
3.1.1960 - 30.8.2026

ZELENÁ HORAE - **Marie**
BARTOŠKOVÁ
13.2.1932- 22.9.2026

DRYSICE
Ladislav RYŠÁNEK
11.12.1955 - 9.12.2025

DRYSICE
Marie STĚNIČKOVÁ
12.6.1932 - 3.4.2026

DRYSICE - **Ludmila**
HODINKOVÁ
19.4.1979 - 14.5.2026

KŘIŽANOVICE - **Marie**
PROVAZNÍKOVÁ
6.1.1931 - 19.11.2025

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 25. ŘÍJNA 2026

Miluji tě, Hospodine, má sílo!

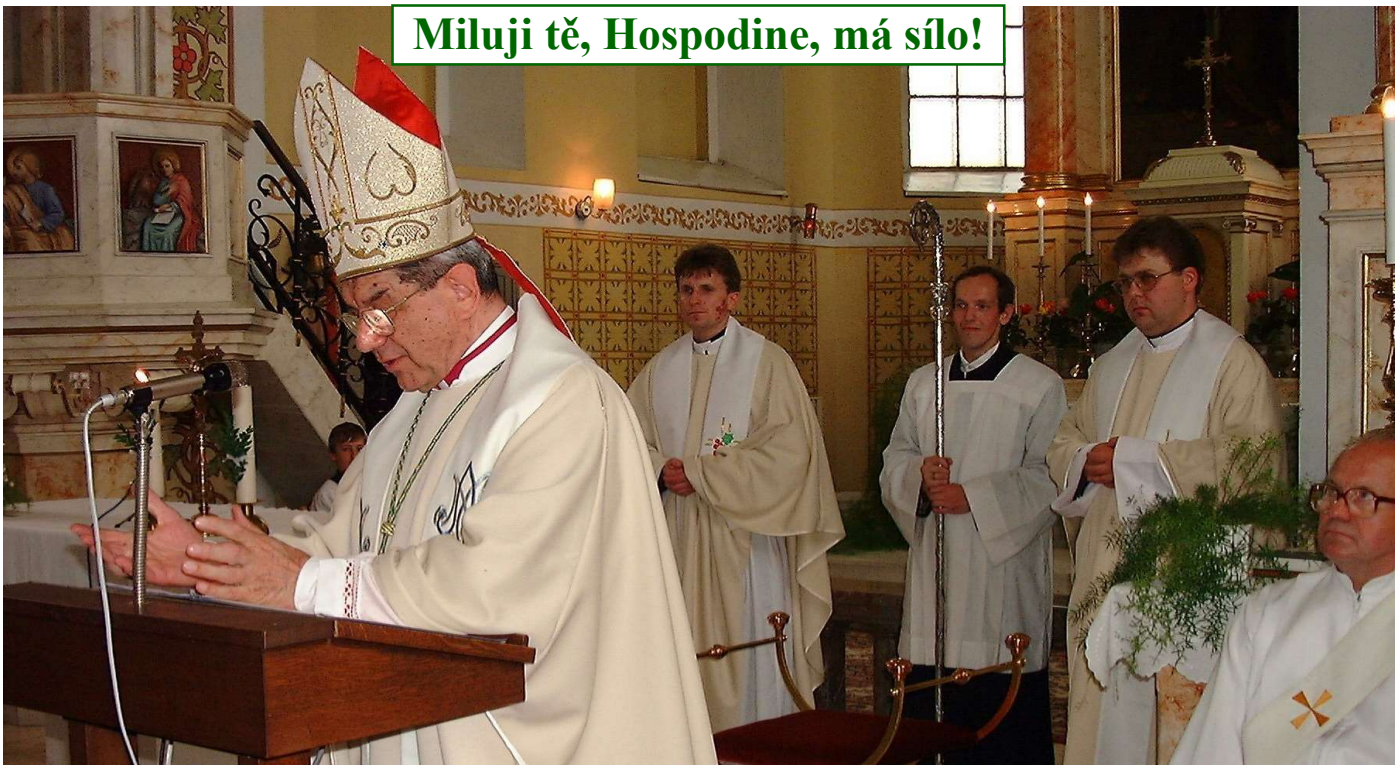

„JSEM VELMI RÁD, ŽE JSEM MOHL U PŘÍLEŽITOSTI 800. VÝROČÍ ZALOŽENÍ OBCE DRYSICE SLAVIT MŠI SVATOU K POCTĚ BLAHOSLAVENÉ PANNY MARIE. ONA AŤ ŽEHNÁ DRAHÉ FARNOSTI A ČINÍ JI ZAHRADOU DOBRÝCH RODIN, POVOLÁNÍ, ZDRAVÉ A DOBRÉ MLÁDEŽE“.
Giovanni kardinál Coppa (9.11.1925 - 16.5.**2016**), první čestný občan Drysic, 16.6.2001.

BOŽE, KTERÝŽ NÁM KAŽDÉHO ROKU DEN POSVĚCENÍ TOHOTO SVATÉHO CHRÁMU SVÉHO OBNOVUJEŠ A SVATÝMI TAJEMSTVÍMI VŽDY BEZÚHONNY ČINÍŠ, VYSLYŠ PROSBY LIDU SVÉHO A UČIŇ, ABY KDOKOLI DO TOHOTO CHRÁMU MILOSTI ŽÁDAT VEJDE, VŠECH K RADOSTI SVÉ DOSÁHL. SKRZE KRISTA PÁNA NAŠEHO. AMEN.
Modlitba na Upomínce na svěcení chrámu Páně v Drysicích, dne 25. října 1896.
Freska chrámu Páně Narození Panny Marie v Drysicích.

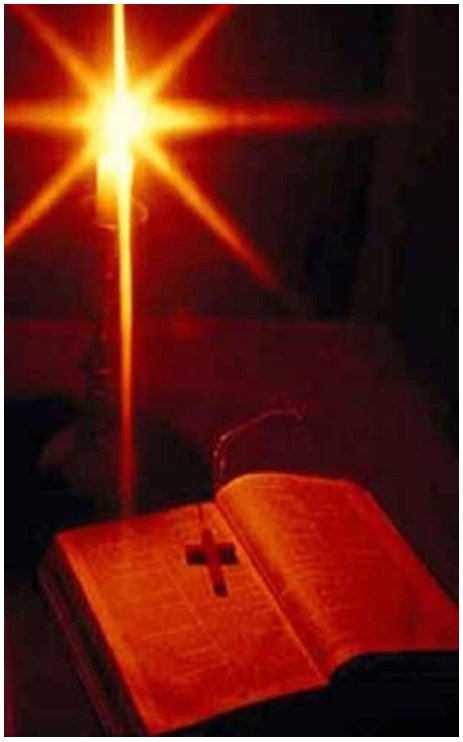

LITURGICKÉ TEXTY 29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – IZ 45,1.4-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin o svém pomazaném Kýrovi: „Vzal jsem ho za pravou ruku, abych mu podmanil národy, abych odpásal bedra králů, abych před ním otevřel vrata, aby žádná brána nezůstala uzavřena. Pro svého služebníka Jakuba, pro Izraele, svého vyvoleného, zavolal jsem tě jménem, poctil jsem tě, i když jsi mě neznal. Já jsem Hospodin, jiný není, není Bůh mimo mne. Přepásal jsem tě, i když jsi mě neznal, aby se poznalo od východu slunce i od západu, že mimo mne jiný není. Já jsem Hospodin, a nikdo jiný.“

ŽALM 96

Zpívejte Hospodinu píseň novou, – zpívejte Hospodinu, všechny země! – Vypravujte mezi pohany o jeho slávě, – mezi všemi národy o jeho divech! Neboť Hospodin je veliký a velmi hodný chvály, – je třeba se ho bát více nežli všech bohů. – Neboť všichni bohové pohanů jsou výmysly, – Hospodin však stvořil nebe. Vzdejte Hospodinu, rodiny národů, – vzdejte Hospodinu slávu a moc, – vzdejte Hospodinu slávu, hodnou jeho jména. – Přineste oběť a vstupte do jeho nádvoří. V posvátném rouchu klaňte se Hospodinu! – Třeste se před ním, všechny země! – Hlásejte mezi pohany: Hospodin kraluje, – národy řídí podle práva.

1. ČTENÍ – 1SOL 1,1-5B

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Pavel, Silván a Timotej soluňské církevní obci, která je ve spojení s Bohem Otcem a s Pánem Ježíšem Kristem. Milost vám a pokoj! Stále děkujeme Bohu za vás za všechny, když si vás připomínáme ve svých modlitbách. Před naším Bohem a Otcem vzpomínáme bez přestání, jak je vaše víra účinná, láska obětavá a naděje v našeho Pána Ježíše vytrvalá. Víme o vašem vyvolení, (bratři) Bohem milovaní. Když jsme vám přinesli evangelium, nebyla to jen pouhá slova, naopak: bylo to provázeno projevy moci, činností Ducha svatého a hlubokým přesvědčením.

EVANGELIUM – MT 22,15-21

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Farizeové odešli od Ježíše a uradili se, jak by ho chytili za slovo. Poslali k němu své učedníky zároveň s herodovci, aby mu řekli: "Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehledíš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy: Co myslíš, je dovoleno platit daň císaři, nebo ne?" Ježíš prohlédl jejich zlý úmysl a odpověděl: "Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz, kterým se platí daň!" Podali mu denár. Zeptal se jich: "Čí je to obraz a nápis?" Odpověděli: "Císařův." Tu jim řekl: "Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu."

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР
29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 18. ŘÍJNA 2026

Vzdejte Hospodinu moc a slávu!

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Bohu Otci, který nás stvořil ke svobodě, abychom vzájemně spolupracovali a odpovědně se ujímali práv a povinností, předložme s důvěrou své prosby

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Na přímluva sv. Jana Pavla II., jehož socha se nachází před římskou klinikou Gemelli, kde se zotavuje po operaci Svatý otec Lev XIV., prosíme, ať svému nástupci vyprosí dar zdraví.
- O tomto 100. Světovém dni misií prosíme, ať každý podle svého povolání a darů, jež obdržel, přispívá k velkému evangelizačnímu poslání, které je vždy dílem lásky.
- Na přímluvu sv. Lukáše, v jehož evangeliu andělé nad Betlémem ohlašují pokoj lidem dobré vůle, prosíme za naše zmučené bratry a sestry na Ukrajině: zastav Putinovo běsnění, a jeho spojenci v Bílém domě dej poznat, že ty jediný jsi Bůh.
- Modleme se, aby nově zvolení zastupitelé obcí a členové obecních rad nacházeli shodu na místních prioritách a jejich realizaci.
- Na přímluvu sv. Lukáše, jehož lebka se uchovává v pokladu svatovítské katedrály, prosíme za občanskou společnost, ať jako on vše důkladně zkoumá a nepodléhá lžím a dezinformacím.
- Modleme se, aby se pastorační péče o duševní zdraví stala součástí celé církve a pomáhala překonat stigmatizaci a diskriminaci osob s duševními chorobami.
- Za věrné zemřelé, ať pro svou víru dojdou blaženého patření na tvou tvář.

K: Otče svatý, vyslyš naše prosby a dej, abychom byli jedno v Kristu, zakořeněni v jeho lásce a odvážní ve svědectví evangeliu. Skrze Krista našeho Pána **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

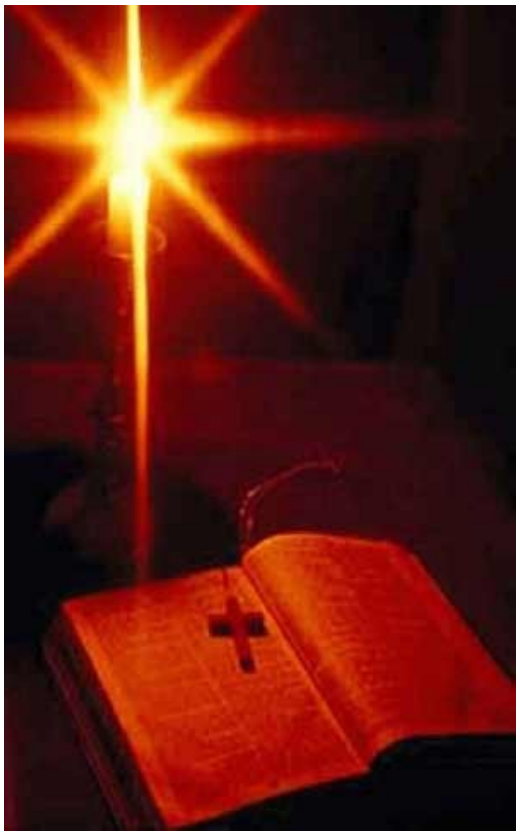

1. ČTENÍ – EX 22,20-26
Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.
Toto praví Hospodin: „Nesužuj přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi.
Neubližujte vdově a sirotku. Kdybys jim ublížil, že by si mně stěžovali, uslyším jejich stížnost, můj hněv vzplane, zahubím vás mečem a vaše ženy budou vdovami a vaši synové sirotky.
Půjčíš-li peníze někomu z mého lidu, chudákovi, který bydlí vedle tebe, nechovej se k němu jako lichvář. Nežádej od něho úrok. Vezmeš-li si jako zástavu plášť svého bližního, vrať mu ho do západu slunce. Je to pro něho jediná pokrývka, plášť pro jeho tělo. V čem by měl spát? Bude-li si mně stěžovat, uslyším ho, neboť jsem soucitný.“

ŽALM 18
Miluji tě, Hospodine, má sílo, – Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj! Můj Bože, má skálo, na niž se utíkám, – můj štíte, rohu mé spásy, ochrano má! – Budu vzývat Hospodina, jemuž náleží chvála, – a od svých nepřátel budu vysvobozen. Ať žije Hospodin, požehnána buď moje Skála, – sláva buď Bohu, mému spasiteli! – Veliká vítězství jsi popřál svému králi, – dáváš přízeň svému pomazanému.

1. ČTENÍ – 1SOL 21,5C-10
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.
Bratři! Vy sami víte, jak jsme se chovali mezi vámi kvůli vám. A vy jste napodobovali nás i Pána, přijali jste nauku, třeba v mnohém soužení, s radostí Ducha svatého, takže jste se stali vzorem pro všechny věřící v Makedonii a Achaji.
Od vás se přece slovo Páně rozšířilo nejen po Makedonii a Achaji, ale i po všech místech se roznesla zpráva o tom, že jste uvěřili v Boha, takže my o tom už nemusíme nic říkat. Vždyť tam lidé sami o tom vypravují, jakého přijetí se nám u vás dostalo a jak jste se od model obrátili k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a pravému a vyčkávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše; ten nás vysvobozuje od blížícího se (Božího) hněvu.

EVANGELIUM – MT 22,34-40
Slova svatého evangelia podle Matouše.
Když se farizeové doslechli, že Ježíš umlčel saduceje, shromáždili se u něho a jeden z nich, znalec Zákona, ho chtěl přivést do úzkých a zeptal se: „Mistře, které přikázání je v Zákoně největší?“ Odpověděl mu: „‚Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí‘. To je největší a první přikázání. Druhé je podobné: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe.‘ Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР
30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 25. ŘÍJNA 2026

Miluji tě, Hospodine, má sílo!

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, obraťme se k Bohu živému a pravému, který tak miloval svět, že poslal svého Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, a který nás vysvobozuje od blížícího se Božího hněvu: **L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.**

- Za papeže Lva XIV., aby jeho slova i osobní svědectví provázely projevy moci, činnost Ducha a hluboké přesvědčení.
- Za Církev, aby kázáním a evangelijním svědectvím šířila, živila a posilovala naději lidí dobré vůle, a tak vedla jejich kroky na cesty spravedlnosti a pokoje.
- Za nás, kteří slavíme tuto eucharistii, abychom - vedeni Ježíšovým přikázáním lásky, - dokázali nejen prosit „odpusť nám naše viny“, ale také uměli odpouštět a hlásat odpuštění.
- Za palestinské křesťany v Taybeh v Zajordání, ať ustanou barbarské nájezdy židovských osadníků, a opět mohou žít v pokoji.
- Za naše bratry a sestry na válkou zmučené Ukrajině, zvláště za děti: zastav Putinovo běsnění, a jeho spojenci v Bílém domě dej poznat, že ty jediný jsi Bůh.
- Za náš národ, aby u vědomí svých křesťanských kořenů a vznešeného dědictví otců, kráčel pod ochranou národních patronů po cestách moudrosti, spravedlnosti a lásky.
- Za nově zvolené zastupitele obcí a členy obecních rad, aby nacházeli shodu na místních prioritách a jejich realizaci.
- Za naše drahé zemřelé, ať pro věrné plnění tvé vůle dojdou věčné odměny.

K: Bože veliký a nejvýš hodný chvály, přijmi modlitbu této své rodiny a uděl nám v plnosti to, oč tě s důvěrou prosíme. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

POSELSTVÍ PAPEŽE LVA XIV. K 100. SVĚTOVÉMU DNI MISIÍ

18. října 2026

Jedno v Kristu, spojeni v poslání

Drazí bratři a sestry,

pro Světový den misií v roce 2026, který připomíná sto let od založení této slavnosti, ustanovené Piem XI. a tolik drahé církvi, jsem zvolil téma „Jedno v Kristu, spojeni v poslání“. Po Jubilejním roce chci vybídnout celou církev, aby s radostí a horlivostí v Duchu Svatém pokračovala v misijní cestě, která vyžaduje srdce sjednocená v Kristu, smířená společenství a ochotu všech s velkorysostí a důvěrou spolupracovat.

Když uvažujeme o tom, že jsme jedno v Kristu a spojeni v poslání, nechme se vést a inspirovat Boží milostí, abychom „v sobě obnovili oheň misijního povolání“ a společně pokročili v evangelizačním úsilí v „nové misijní době“ dějin Církve (Homilie při mši svaté k Jubileu misijního světa a migrantů, 5. října 2025).

1. *Jedno v Kristu. Učedníci-misionáři spojeni v Něm i s bratry a sestrami*

V centru misie je tajemství jednoty s Kristem. Před svým utrpením se Ježíš modlil k Otci: „Ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás“ (Jan 17, 21). V těchto slovech se odhaluje nejhlubší touha Pána Ježíše a zároveň identita církve, společenství jeho učedníků: být jedním

společenstvím, které vychází z Trojice a žije z Trojice a v Trojici, ve službě pro bratrství mezi všemi lidmi a pro harmonii se všemi stvořeními.

Být křesťanem není primárně soubor praktik nebo idejí; je to život v jednotě s Kristem, v němž se podílíme na synovském vztahu, který On žije s Otcem v Duchu Svatém. Znamená to přebývat v Kristu jako ratolesti vinného kmene (srov. Jan 15, 4), ponořeni do života Trojice. Z tohoto spojení pramení vzájemné společenství mezi věřícími a rodí se veškerá misijní plodnost. Ano, „společenství je zároveň zdrojem i plodem poslání“, jak učil sv. Jan Pavel II.[1]

Prvořadou misijní odpovědností církve je proto obnovovat a udržovat duchovní a bratrskou jednotu mezi jejími členy. V mnoha situacích jsme svědky konfliktů, polarizace, nedorozumění a vzájemné nedůvěry. Když se to děje i v našich společenstvích, oslabuje to jejich svědectví. Evangelizační poslání, které Kristus svěřil svým učedníkům, vyžaduje především smířené srdce a touhu po společenství. V tomto smyslu bude důležité zintenzivnit ekumenické úsilí se všemi křesťanskými církvemi, a to i tím, že využijeme příležitosti, které nám nabízejí společné oslavy 1700. výročí Nicejského koncilu.

Být „jedno v Kristu“ nás v neposlední řadě vybízí k tomu, abychom vždy upírali svůj zrak na Pána: On má být skutečným středem našeho osobního i komunitního života, každého slova, činu, mezilidského vztahu, tak abychom s úžasem mohli říci: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2, 20). Toho bude možné dosáhnout neustálým nasloucháním jeho slovu a milostí svátostí, abychom byli živými kameny církve, která je dnes povolána k naplňování základních požadavků Druhého vatikánského koncilu a následného papežského učení, zejména pak papeže Františka. Jak totiž říká svatý Pavel: „Nehlásáme sebe, ale kážeme, že Ježíš Kristus je Pán“ (2 Kor 4, 5). Proto opakuji slova svatého Pavla VI.: „Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna“[2]. Tento proces pravé evangelizace začíná v srdci každého křesťana, aby se rozšířil na celé lidstvo.

Tedy čím více budeme spojeni v Kristu, tím více budeme moci společně plnit poslání, které nám On svěřil.

2. *Spojeni v poslání. Aby svět uvěřil v Krista Pána*

Jednota učedníků není samoúčelná, ale je zaměřena na poslání. Ježíš to říká jasně: „Aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal“ (Jan 17, 21). Právě ve svědectví

[1] Apoštolská exhortace *Christifideles laici*, 32
[2] Apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi*, 22.

smířeného, bratrského a solidárního společenství nachází zvěstování evangelia svou plnou sílu ke komunikaci.

V této souvislosti stojí za zmínku motto blahoslaveného Paola Manny: „Celá církev pro obrácení celého světa.“ To stručně vyjadřuje ideál, který v roce 1916 inspiroval založení Papežské misijní unie. Této organizaci, u příležitosti jejího 110. výročí, patří mé uznání a požehnání za její úsilí oživovat a formovat misijního ducha kněží, zasvěcených osob a laiků a podporovat jednotu všech evangelizačních sil. Žádný pokřtěný totiž není misijnímu poslání odcizený nebo k němu lhostejný; všichni, každý podle svého povolání a životních podmínek, se podílejí na velkém díle, které Kristus svěřuje své církvi. Jak již několikrát připomněl papež František, hlásání evangelia je vždy sborovým, komunitním a synodálním úkolem.

Být sjednoceni v misii proto znamená chránit a posilovat spiritualitu společenství a misijní spolupráce. Každý den rosteme v tomto postoji a s Boží milostí se učíme stále více se dívat na své bratry a sestry očima víry, s radostí rozpoznávat dobro, které Duch vzbuzuje v každém z nás, přijímat rozmanitost jako bohatství, nést břemena jeden druhého a vždy hledat jednotu, která přichází shůry. Všichni totiž máme společné poslání, neboť je „jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech“ (Ef 4, 5–6). Tato spiritualita představuje každodenní formu misijního učednictví. Pomáhá nám znovu nalézat univerzální vizi evangelizačního poslání církve a překonávat roztříštěnost úsilí a rozdělení na frakce – „já jsem Pavlův“, „já Apollův“ – mezi stoupenci jediného Pána (srov. 1 Kor 1, 10–12).

Misijní jednota samozřejmě nesmí být chápána jako uniformita, ale jako sbližování různých charismat za stejným účelem: zviditelnit Kristovu lásku a pozvat všechny k setkání s ním. Evangelizace se uskutečňuje, když místní společenství spolupracují a když se kulturní, duchovní a liturgické rozdíly plně a harmonicky projevují ve stejné víře. Proto povzbuzuji církevní instituce a organizace, aby posilovaly smysl pro misijní společenství církve a kreativně mezi sebou rozvíjely konkrétní způsoby spolupráce ve prospěch misie a v jejím rámci.

V této souvislosti děkuji Papežským misijním dílům za jejich službu pro misijní spolupráci, kterou jsem s vděčností zažil již během svého působení v Peru. Tyto organizace – Misijní dílo šíření víry, Dětské misijní dílo, Misijní dílo svatého apoštola Petra a Misijní unie – nadále živí a formují misijní vědomí věřících, od malých po velké, a podporují síť modlitby a lásky, která spojuje společenství celého světa. Je příznačné, že zakladatelka Misijního díla šíření víry, blahoslavená Pauline Marie Jaricotová, založila před dvěma sty lety Živý růženec, který dodnes sdružuje mnoho věřících ve skupinách na dálku,

aby se modlili za všechny duchovní a misijní potřeby. Je třeba připomenout, že právě na návrh Misijního díla šíření víry zavedl Pius XI. v roce 1926 slavení Světového dne misií. Sbírky, které se při této příležitosti každoročně konají, jsou tímto dílem jménem papeže rozdělovány na různé misijní potřeby církve. Tato čtyři díla, jako celek i každé zvlášť, tedy stále hrají významnou roli pro celou církev. Jsou živým znamením jednoty a misijního společenství církve. Vyzývám všechny, aby s nimi v duchu vděčnosti spolupracovali.

3. *Mise lásky. Hlásat, žít a sdílet věrnou Boží lásku*

Pokud je jednota podmínkou misijního poslání, pak láska je jeho podstatou. Radostná zvěst, kterou jsme posláni hlásat světu, není abstraktním ideálem, ale je to evangelium věrné lásky Boží, vtělené ve tváři a v životě Ježíše Krista.

Úkolem učedníků a celé církve je pokračovat v Kristově poslání v Duchu Svatém: je to poslání, které vychází z lásky, žije v lásce a vede k lásce. A to natolik, že sám Pán ve své velké modlitbě k Otci před svým utrpením nejprve prosil o jednotu učedníků a pak zakončil: „Aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich“ (Jan 17, 26). Apoštolové pak evangelizovali, vedeni láskou Kristovou a pro Krista (srov. 2 Kor 5, 14). Stejně tak po staletí zástupy křesťanů, mučedníků, vyznavačů a misionářů, obětovaly svůj život, aby tuto božskou lásku zvěstovaly světu. Evangelizační poslání církve tak pokračuje pod vedením Ducha Svatého, Ducha lásky, až do konce časů.

Proto bych chtěl zvláště poděkovat dnešním misionářům a misionářkám ad gentes: lidem, kteří stejně jako svatý František Xaverský opustili svou zemi, svou rodinu a veškerou jistotu, aby hlásali evangelium a přinášeli Krista a jeho lásku do míst, jež jsou často obtížná, chudá, poznamenaná konflikty nebo kulturně vzdálená. I přes protivenství a lidské omezení se nadále s radostí obětují, protože vědí, že Kristus sám se svým evangeliem je tím největším bohatstvím, jaké lze sdílet. Svou vytrvalostí ukazují, že Boží láska je silnější než jakákoli překážka. Svět stále potřebuje tyto odvážné Kristovy svědky a církevní společenství stále potřebují nová misijní povolání, která musíme mít vždy na srdci a za něž musíme neustále prosit Otce. Ať nám On daruje mladé lidi i dospělé, kteří jsou ochotni opustit vše, aby následovali Krista na cestě evangelizace až do končin země!

S obdivem k misionářům a misionářkám adresuji zvláštní výzvu celé církvi: spojme se s nimi v evangelizační misii skrze svědectví života v Kristu, modlitbu a příspěvek na misie. Často – jak víme – „Láska není milována“, jak řekl svatý František z Assisi, na kterého hledíme zvláště nyní, osm set let po jeho odchodu do nebe. Nechme se nakazit jeho touhou žít v Pánově lásce a

předávat ji blízkým i vzdáleným, protože, jak tvrdil, „musíme velmi milovat lásku Toho, který nás velmi miloval“[3]. Nechme se inspirovat také horlivostí svaté Terezie od Dítěte Ježíše, která si předsevzala pokračovat ve svém poslání i po smrti, když prohlásila: „V nebi budu toužit po tom samém, po čem toužím na zemi: milovat Ježíše a vést ostatní k tomu, aby ho milovali“[4].

Povzbuzeni těmito svědectvími se všichni zavažme, každý podle svého povolání a darů, které jsme obdrželi, přispívat k velkému evangelizačnímu poslání, jež je vždy dílem lásky. Vaše modlitby a konkrétní podpora, zejména u příležitosti Světového dne misií, budou velkou pomocí při šíření evangelia Boží lásky všem, zejména těm nejchudším a nejpotřebnějším. Každý dar, i ten nejmenší, se stává významným projevem misijního společenství. Proto znovu opakuji své upřímné poděkování „za vše, co uděláte, abyste mi pomohli pomáhat misionářům po celém světě“[5]. A aby se podpořilo duchovní společenství, zanechávám vám spolu se svým požehnáním tuto prostou modlitbu:

Otče svatý, dej nám, abychom byli jedno v Kristu, zakořeněni v jeho lásce, která sjednocuje a obnovuje. Dej, ať jsou všichni členové církve sjednoceni v poslání, poslušní Duchu Svatému, odvážní ve svědectví o evangeliu, každý den ať hlásají a vtělují tvou věrnou lásku ke každému stvoření.

Požehnej misionářům a misionářkám, podpoř je v jejich úsilí, zachovej je v naději!

Maria, Královno misií, provázej naše evangelizační dílo v každém koutě země; učiň nás nástroji pokoje a dej, aby celý svět poznal v Kristu světlo, které přináší spásu. Amen.

Ve Vatikánu, 25. ledna 2026, třetí neděle v mezidobí,
svátek Obrácení svatého apoštola Pavla.

✠

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (4. 10. 2026)

PUSTIMĚŘ: 4.200,-Kč; **DRYSICE:** 2.140,-Kč; **PODIVICE**: 3.250,-Kč; **TOPOLANY**: 725,-Kč

Pán Bůh zaplať vám všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti.

[3] sv. BONAVENTURA Z BAGNOREGIA, *Leggenda maggiore*, kap. IX, 1; *Fonti francescane*, 1161
[4] Dopis reverendu M. Bellièrovi, 24. února 1897.
[5] Videoposelství ke Světovému dni misií 2025.

Videoposelství Svatého otce Lva XIV.

u příležitosti 100. Světového misijního dne, 18. října 2026

Drazí bratři a sestry v Kristu,

při příležitosti Světového dne misí děkujeme Bohu za hojné plody, jimiž obdařil církev od doby, kdy můj předchůdce, papež Pius XI., před 100 lety zavedl tuto každoroční slavnost. Jeho přáním bylo, aby tento svátek v každé diecézi a farnosti přispíval k hlubšímu pochopení velikosti misijního poslání, k vroucí modlitbě za evangelizační dílo, k povzbuzení misijního povolání a k podpoře činnosti Papežských misijních společností.

Naplnění cíle Pia XI. skutečně přineslo ovoce i v mém vlastním životě. Když se ohlížím za svým mládím, vidím, jak modlitby obětované Pánu žně záhadným způsobem pomáhaly připravit mé srdce na to, abych uslyšel Ježíšovo volání, abych ho následoval jako augustiniánský misionář. Navíc modlitby a příspěvky věřících povzbuzovaly a podporovaly mou misijní práci v Peru, stejně jako práci nesčetných dalších po celém světě. Z tohoto důvodu bych rád vyjádřil svou upřímnou vděčnost všem, kteří v průběhu let podporovali Misijní neděli.

Při tomto stém výročí nás současné téma „Jedni v Kristu, sjednocení v misii“ vybízí k zamyšlení nad základním úkolem, jímž je pěstování jednoty církve v následování Krista, zejména v našem závazku a odpovědnosti šířit evangelní poselství spásy všem lidem.

Skutečně, skrze křest se každý z nás stává členem Kristova těla a má jedinečnou úlohu při přispívání k Ježíšovu spasitelskému dílu. Náš Pán nás volá, abychom jako jedna rodina s pomocí Ducha Svatého spolupracovali na tom, abychom všechny a na každém místě přivedli do společenství víry v Kristu.

Opakuji proto zvláštní výzvu, kterou jsem vyslovil ve svém dřívějším poselství ke Světovému misijnímu dni: „Zavažme se všichni, že budeme přispívat k velkému poslání evangelizace – které je vždy dílem lásky – podle svého povolání a darů, které jsme obdrželi. Vaše modlitby a praktická podpora… budou velkou pomocí při šíření evangelia o Boží lásce všem, zejména těm nejchudším a nejvíce potřebným.“ (*Poselství ke 100. Světovému dni misí*, 25. ledna 2026).

Na závěr, při příležitosti oslav tohoto stého výročí, vám děkuji za vše, co učiníte, abyste pokračovali v odkazu Světového misijního dne a velkoryse podporovali evangelizační poslání církve po celém světě.

Ať na vás sestoupí požehnání Všemohoucího Boha, Otce, Syna i Ducha Svatého, a ať s vámi zůstane navždy. Amen.

IV. PASTORÁLNÍ KONSTITUCE GAUDIUM ET SPES (GS 12-22)

2. Lidská důstojnost: dar a odpovědnost

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 9. září 2026)

Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi, svou velebností převýšils nebesa! Co je člověk, že na něho myslíš, co je smrtelník, že se o něho staráš? Učinils ho jen o málo menším než jsou andělé, ověnčils ho ctí a slávou, dals mu vládnout nad dílem svých rukou, položils mu k nohám všechno. (*Žalm* 8,2.5-7)

Bratři a sestry, dobré ráno, buďte vítáni!

Koncilní konstituce *Gaudium et spes* (GS) se v první kapitole věnuje důstojnosti lidské osoby a zdůrazňuje, že právě tato důstojnost je základem a podmínkou oněch „hodnot, které se dnes nejvíce cení“, které však nesmějí ztratit své „napojení na svůj božský zdroj“, mají-li se vyhnout deformaci v důsledku „pokaženosti lidského srdce“ (GS 11).

Cesta, která vedla ke zviditelnění základních rysů důstojnosti lidské osoby a jejích práv, nepochybně představuje jednu z nejvýznamnějších stránek lidských dějin. Dosud jsme však nedospěli na konec této cesty a je třeba čelit starým i novým překážkám, které brání jejímu plnému uskutečnění.

Církev zde otevřeně nabízí svůj příspěvek a připomíná, že lidská důstojnost vyplývá ze samotného bytí lidské osoby. Měl jsem nedávno možnost to zdůraznit i ve své encyklice *Magnifica humanitas* (MH): „Každý člověk je Bohem zamýšlen a chtěn a jako takový má vstoupit do příběhu společenství s Ním, s druhými lidmi a se stvořením. Jeho důstojnost nezávisí na schopnostech, které má, na bohatství nebo na postavení, které zastává, na správných či špatných rozhodnutích, která učiní; je to dar, který člověka předchází a převyšuje, svěřený Bohem jako výraz jeho lásky, která se nikdy neumenší.“ (MH 50) Nekonečná důstojnost lidské bytosti je tedy zakořeněna v její identitě: člověk byl stvořen „k Božímu obrazu“ a „dostal schopnost poznávat a milovat svého

Stvořitele a byl od něho ustanoven pánem nad veškerým pozemským tvorstvem, aby mu vládl a užíval ho k Boží slávě“ (GS 12). Ve světle víry můžeme pochopit nejhlubší základ důstojnosti lidské osoby, protože Syn „zjevením tajemství Otce a jeho lásky plně odhaluje člověka jemu samému a dává mu poznat vznešenost jeho povolání“ (GS 22).

Když mluvíme o člověku, mluvíme vždycky o vztahu, společenství, spoluúčasti ve vztahu k Bohu i druhému člověku, to znamená synovský vztah k Bohu Otci a bratrský vztah ke Kristu a ke všem lidem. To vylučuje uzavření se do sebe ve své soběstačnosti. Být člověkem znamená chápat sebe sama jako dar, který je třeba sdílet, znamená to růst a dozrávat v přijímání druhých, ve vzájemnosti, ve službě.

Tato důstojnost je svěřena každému člověku a jeho osobní zodpovědnosti; zároveň vyžaduje také solidaritu a vzájemnou péči, má-li být překonán bezpočet klamů a manipulací, které dosud narušují její vnímání a překážejí jejímu uskutečnění. V důsledku rozhodnutí proti důstojnosti lidské osoby napříč dějinami totiž i dnes „je člověk sám v sobě rozdělen“ a „celý lidský život, individuální i kolektivní, se jeví jako dramatický zápas mezi dobrem a zlem, mezi světlem a tmou“. Tuto situaci křehkosti a omezení však může uzdravit naděje, protože „sám Pán přišel, aby člověka osvobodil a posílil tím, že ho vnitřně obnovil a vyhnal »knížete tohoto světa« (srov. Jan 12,31), který ho držel v otroctví hříchu“. (GS 13)

Konstituce *Gaudium et spes* také potvrzuje, že lidská důstojnost se týká člověka v jeho celistvosti, proto je třeba odmítnout dualistické pohledy: lidská bytost je „jednotou duše a těla“. Redukce těla na „předmět“, s nímž lze libovolně nakládat, je vždy popřením důstojnosti člověka: „člověk proto nesmí pohrdat tělesným životem“ a je nezbytné „považovat své tělo za dobré a hodné úcty, poněvadž bylo stvořeno Bohem a posledního dne má být vzkříšeno“, s ostražitostí, která tělu nedovolí „přisluhovat nezřízeným náklonnostem jeho srdce“ v důsledku toho, že jsme všichni raněni hříchem.

A konečně *Gaudium et spes* také uvádí trojí nejvýraznější vyjádření důstojnosti lidské osoby: jsou to ***inteligence***, která činí z lidské

bytosti neúnavného hledače pravdy (GS 15); ***svědomí***, jehož prostřednictvím dává člověk jednotu a smysl vlastnímu životu (GS 16); ***svoboda***, která člověku umožňuje být zodpovědným protagonistou vlastních rozhodnutí (GS 17). Tyto tři rozměry jsou mezi sebou vzájemně úzce propojeny: právě ve svědomí poznáváme pravdu jako takovou a svoboda ji může zakoušet jako svůj základ a potenciál. Duch Svatý, který dává život v Kristu, nás osvobozuje a neustále nás ujišťuje o naší důstojnosti Božích synů a dcer, vymaňuje nás z pout strachu a vede nás ke konečnému cíli, totiž k životu v plnosti mimo dosah smrti, který nám Kristus slíbil: jedině v Něm nachází tajemství člověka pravé světlo, jen od Něho přijímáme světlo v tajemství bolesti a smrti a s ním spějeme vstříc zmrtvýchvstání.

Drazí bratři a sestry, jako bytosti stvořené k Božímu obrazu skrze Krista a s výhledem na Něj jsme přijali jedinečnou a nezničitelnou důstojnost. Přijměme za svůj úkol vždy ji podporovat a bránit ve světle a v síle evangelia.

✠

3. Lidské společenství (GS 23-32)

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 16. září 2026)

Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Ploďte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří se pohybují po zemi.“ (*Genesis* 1,27-28)

Bratři a sestry, dobré ráno a buďte vítáni!

Konstituce *Gaudium et spes* (*GS*), jejíž druhá kapitola je věnována „lidskému společenství“, vybízí, abychom „růst vzájemných vztahů mezi lidmi“ považovali za „jeden z hlavních rysů dnešního světa“ (č. 23). To si však žádá hledat naplnění „hlouběji ve společenství lidí“, pro něž je nezbytná „vzájemná úcta k jejich plné duchovní důstojnosti“ (*tamtéž*).

Naléhavost těchto úvah v dnešní době ještě vzrostla. Na jedné straně technologický rozvoj, rozšíření *hromadných sdělovacích prostředků* a *sociálních médií* i stále rostoucí využívání umělé inteligence otevírá nové možnosti a odstraňuje bariéry i vzdálenosti; na druhé straně je tu tendence ke vztahům stále méně osobním, více virtuálním, a hrozí nám, že si zvykneme přenechávat algoritmům rozhodnutí, která náleží pouze lidskému svědomí. Úsilí o to, aby sociální vztahy měly skutečnou hloubku a osobní rozměr, je v tomto ohledu příspěvkem, který chce křesťanská komunita nabízet.

Koncil vyzývá, abychom čerpali kritéria a sílu z Božího stvořitelského plánu, který chtěl, aby „všichni lidé vytvořili jednu rodinu a chovali se k sobě bratrsky“; proto je „láska k Bohu a k bližnímu první a největší přikázáním“, které v Kristu našlo své plné zjevení a své úplné naplnění (srov. *GS*, 24).

Zdokonalování lidské osoby a rozvoj společnosti je třeba považovat za vzájemně úzce provázané, chápeme-li je protikladně či odděleně, bude to jejich zmaření. Dějiny, včetně nedávných, tuto pravdu jasně potvrzují, a proto je třeba neúnavně opakovat spolu s otci II. vatikánského koncilu, že „lidská osoba je a musí být počátkem, nositelem i cílem všech společenských institucí, neboť má přirozenou potřebu žít společensky“ (*GS*, 25).

V této perspektivě *Gaudium et spes* zdůrazňuje, že rozmanitost lidí a národů ve světě nesmí být vnímána jako nebezpečí či hrozba, ale jako potenciál k obohacení a růstu. Opačný přístup, který někdy degraduje v násilí, je plodem moci hříchu, toho, jak hřích ovlivňuje myšlení i jednání na všech úrovních a způsobuje zkázu a smrt. Je třeba se stále více otevírat logice vzájemnosti, sdílení a péče, jak tomu je i mezi jednotlivými údy lidského těla (srov. *1 Kor* 12,21–25).

Pastorální konstituce k tomu nabízí také stručnou definici „společného dobra“ a připomíná, že spočívá v „souhrnu podmínek společenského života, které jak skupinám, tak jednotlivým členům dovolují úplnější a snazší dosažení vlastní dokonalosti“ (*GS*, 26). Dokument zároveň konstatuje vzájemnou závislost mezi národy a uvádí, že „jakákoli skupina musí mít na zřeteli potřeby a oprávněné nároky jiných skupin, ale i obecné dobro celé lidské rodiny“ (*GS*, 26).

Na základě tohoto postoje, koncilní otcové poté poukazují na některé „naléhavější praktické důsledky“ (*GS*, 27). Na prvním místě jde o úctu k lidské osobě. *Gaudium et spes* říká: „Všechno, co je přímo proti životu, jako vraždy všeho druhu, genocidy, potraty, euthanasie i dobrovolná sebevražda; cokoli porušuje nedotknutelnost lidské osoby, jako mrzačení, tělesné nebo duševní mučení, pokusy o psychické násilí; co uráží lidskou důstojnost, jako nelidské životní podmínky, svévolné věznění, deportace, otroctví, prostituce, obchod se

ženami a s mladistvými; a také hanebné podmínky práce, když je s dělníky zacházeno jako s pouhými výrobními prostředky, a ne jako se svobodnými a odpovědnými osobami: všechny tyto věci a jim podobné jsou opravdu ostudné“ (*tamtéž*).

Druhým důsledkem je úcta a láska i k protivníkům nebo k těm, kdo mají jiný způsob myšlení a jednání než my sami (srov. *GS*, 28).

Za třetí: základní rovnost všech lidí, která vyžaduje sociální spravedlnost. Dokument uvádí: „je třeba překonat a odstranit jakýkoli druh sociální nebo kulturní diskriminace v základních právech člověka z důvodů pohlaví, rasy, barvy, společenského postavení, jazyka nebo náboženství, poněvadž odporuje Božímu záměru“ (*GS*, 29).

Nakonec koncilní otcové vyzývají k překonání individualistického smýšlení a k přijetí postoje odpovědnosti a účasti (srov. *GS*, 30–31).

Drazí bratři a sestry, tato vize lidstva jako „společenství lidí“ je cenným odkazem, který nám zanechal II. vatikánský koncil. Pomáhá nám všem provádět osobní i společné rozlišování, abychom zodpovědně posuzovali dnešní sociální a politické projekty na základě kritérií důstojnosti lidské osoby, sociální spravedlnosti a svobodné účasti na budování společného dobra. Budoucnost lidstva totiž závisí na úsilí každého z nás spolupracovat s Bohem a s bratry a sestrami na budování lidštějšího světa (srov. *GS*, 30).

✠

4. Smysl lidské činnosti ve světě (GS 33-39)

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 23. září 2026)

> *Potom Hospodin Bůh vysázel zahradu v Edenu na východě a usadil tam člověka, kterého uhnětl. Hospodin Bůh dal z půdy vyrůst rozmanitým stromům, líbezným na pohled, jejichž ovoce je chutné k jídlu. Hospodin Bůh vzal tedy člověka a usadil ho v zahradě Edenu, aby ji obdělával a chránil.* (*Genesis* 2,8–9a.15)

Bratři a sestry, dobré ráno!

Pokračujeme v naší sérii promluv, v níž se zabýváme pastorační konstitucí II. vatikánského koncilu *Gaudium et spes* a dostáváme se ke 3. kapitole první části, která nese přitažlivý titul: *Lidská činnost ve světě*. Základní otázkou tedy je: Jakou hodnotu má lidská činnost v tomto světě, tedy i technický, sociální a vědecký pokrok? Můžeme si připomenout, že necelé čtyři roky po zakončení Koncilu, v noci z 20. na 21. července 1969 poprvé vstoupil člověk na povrch Měsíce.

Lidská bytost, stvořená k Božímu obrazu a podobě, je aktivním hráčem v pokroku. Obdařená svobodou a rozumem, rozšiřuje své poznání a přispívá tak k pokroku celé společnosti. To můžeme zřetelně vidět, uvážíme-li, jak se zlepšily životní podmínky během několika generací. V důsledku tedy, říká tato konstituce, „mnoho dobrého, co kdysi člověk očekával především od vyšších sil, dnes si už opatří vlastním přičiněním“ (GS 33).

Někteří myslitelé proto prohlašovali, že vědecko-technologický pokrok oslabí vztah s Bohem, nebo jej dokonce učiní zbytečným; někteří pokládali pokrok za cosi přímo v rozporu s křesťanskou vírou. Tento názor podnítil změnu v úhlu pohledu současného člověka na svět ve srovnání s předchozími epochami. Tento předsudek se upevnil především v části západní kultury, která ztratila své vazby na zjevenou pravdu křesťanství. V post-křesťanských humanistických představách byli člověk a Bůh mylně představováni jako sokové: aby se člověk ujistil ve svém poznání, své svobodě a svém pokroku, musel by se člověk vymanit z Božího područí. V důsledku však platí, že odmítneme-li vztah s Bohem, ztratíme také možnost zaručit přesažnou hodnotu lidské osoby. Toto je „drama ateistického humanismu“, které tak dobře popsal důležitý teolog II. vatikánského koncilu Henri de Lubac. (*Le drame de l’humanisme athée* /1944/)

Koncil chce nabídnout jasnou odpověď. *Gaudium et spes prohlašuje*: „Pro věřící je jisté jedno: lidská individuální i kolektivní činnost, neboli ono nesmírné úsilí, jímž se lidé snaží během staletí zlepšovat své životní podmínky, uvažuje-li se samo o sobě, je ve shodě s Božím záměrem“ (GS 34). Křesťany

proto, pokračuje Konstituce, „vůbec nenapadá, aby stavěli proti sobě díla, která vytvořili lidé svým důvtipem a silou, a Boží moc, jako by rozumný tvor byl soupeřem Stvořitele; spíše jsou přesvědčeni, že vítězství lidstva jsou znamením Boží velikosti a plodem jeho nevýslovného rozhodnutí“ (tamtéž). Stručně řečeno, Bůh do rukou člověka vložil stvoření *in statu viae*, tedy „na cestě“, ve stavu růstu, aby je dovedl k naplnění prostřednictvím své uvážlivé činnosti. (KKC 302, 306, 307)

Zde také nacházíme důležitý odkaz na tajemství Vtělení. Lidství – a spolu s ním práce, pokrok a autonomie stvořených skutečností – není nutně pohlceno nebo zničeno při setkání s Bohem; naopak, dochází své plnosti a nadále existuje v Kristu jako svobodné a činné. Právě v něm skutečně nachází plnost pravdy a svobody. Také při slavení eucharistie je plod lidské práce, zastoupený chlebem a vínem, každodenně kladen na oltář, aby se proměnil v Kristovo tělo a krev.

Z této perspektivy vyplývá důležitá pravda: aby se člověk mohl setkat s Bohem, nemusí proto opouštět své pozemské zaměstnání; naopak, může v plnosti prožívat své vlastní povolání, dobře vykonávat svou každodenní práci a posvěcovat ji. (*srov. sv. Jana Pavla II., promluva při svatořečení Josemaríi Escrivá de Balaguera, 6. října 2002*). Křesťané jsou jako všichni ostatní lidé zapojeni do budování lidské civilizace, přičemž poukazují na konečný cíl všech věcí, totiž na setkání s Bohem, a připomínají ho těm, s nimiž sdílejí dobrodružství pokroku, vědy a života.

Pozemský pokrok je pochopitelně třeba dobře rozlišovat od rozvoje Kristova království; Koncil k tomu prohlašuje: „Tento pokrok má pro Boží království veliký význam, pokud přispívá k lepšímu uspořádání lidské společnosti. […] Všechny tyto dobré plody přírody i našeho přičinění, které jsme v Duchu Páně a podle jeho příkazu zde na zemi rozmnožili, potom opět nalezneme, avšak očištěné od každé skvrny, ozářené a přetvořené.“ (GS 39)

A konečně mějme na paměti, že technický a vědecký pokrok – má-li se stát pokrokem autenticky lidským, totiž pokrokem každého jednotlivce a všech lidí – musí být prodchnut a veden láskou. Jedině takto může být stále ve službách

ochrany lidské důstojnosti a zlepšování životních podmínek všech lidí, především těch nejvíce znevýhodněných.

Milí bratři a sestry, II. vatikánský koncil nás zve, abychom se dělili o svůj chléb vědění a poznání, aby tak každý člověk a každý národ mohl rozvinout svůj potenciál, takže budeme moci všichni společně s Boží pomocí vytvářet lepší budoucnost.

✠

5. Poslání Církve v současném světě (GS 40-45)

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 7. října 2026)

Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítilna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích. (*Matouš* 5,13-16)

Bratři a sestry, dobré ráno a buďte vítáni!

Pokračujeme v úvahách nad koncilní konstitucí *Gaudium et spes* (*GS*) a zaměříme se dnes na čtvrtou kapitolu první části, věnovanou poslání církve v dnešním světě. Koncil především připomíná, že církev není „nad“ světem ani „vedle“ něj, ale že je do něj jako by vštěpena. „*Mundus reconciliatus Ecclesia*“, napsal sv. Augustin (*Sermo* 96): Církev je svět již smířený s Bohem; jsme poutníci na zemi a s tímto světem sdílíme jeho křehkost i krásu (srov. *GS*, 40).

Tak jako se Boží Syn vtělil, aby dal světu život a smířil jej s Otcem, tak i církev přebývá ve světě jako znamení Božího vtělení, aby zjevila jeho záměr učinit z nás všech své děti v jedné velké lidské rodině. Církev proto kráčí dějinami uprostřed národů a kultur a „toto propojení s životem národů jí stále více pomáhá chápat, že její poslání má historický rozměr a zahrnuje odpovědnost za to, jak se utvářejí společenské vztahy“ (Encyklika *Magnifica humanitas*, 19).

Prvním posláním církve je pomáhat lidem, aby s pozorností vstupovali do hlubokých otázek života: otázek o našem původu a našem osudu, stejně jako otázek o smyslu lásky a bolesti (srov. *GS*, 41). Logika zisku za každou cenu a manipulace s informacemi mohou vyvíjet nepatřičný nátlak, aby se lidé přizpůsobili životnímu stylu zaměřenému na spotřebu materiálních věcí, naše srdce je však stvořeno k tomu, aby hledělo vzhůru.

Otcové koncilu připomínají, že poslání církve se uskutečňuje také tím, že přispívá k budování pozemské obce. Její metody a cíle však nejsou primárně politického rázu, nýbrž spočívají ve svědectví víry a lásky, provázeném úsilím o spravedlnost, pokoj a bratrství. Věřící, který uctívá Krista, Spravedlivého, jenž zemřel za nespravedlivé, nemůže akceptovat útlak nepatrných a chudých, ani nespravedlivé struktury zpečeťující situace závislosti a nespravedlnosti. Sociální nauka církve určuje směr pro jednání křesťanů, kteří spolupracují se všemi lidmi dobré vůle na prosazování společného dobra. Církev si tedy „nic nežádá vřeleji, než aby mohla sloužit blahu všech a svobodně se rozvíjet pod jakoukoli vládou, která uznává základní práva osoby i rodiny a požadavky obecného blaha“. (*GS*, 42).

K účinnému naplňování evangelního poslání je nutné, aby každý pokřtěný spolupracoval s milostí Ducha Svatého, aby jeho víra byla živá a projevovala se koherentním jednání. Jak totiž připomínají otcové koncilu, rozpor mezi vyznávanou vírou a každodenním životem „patří k nejzávažnějším omylům naší doby“ (*GS*, 43).

Gaudium et spes věnuje zvláštní pozornost (srov. tamtéž) poslání laiků, kteří jsou na základě křtu povoláni k tomu, aby oživovali svět křesťanským duchem a vnášeli do něj pohled evangelia. Hlavními místy tohoto působení, které právem lze nazvat kněžským, je bezpochyby rodina a pracovní prostředí, jakkoli se vztahuje na všechny oblasti života.

Církev nakonec vždy pozorně sleduje, co se ve společnosti děje a jak se rozvíjí (srov. *GS*, 44). Úkolem celého Božího lidu, zejména pastýřů a teologů, je rozeznávat, co v naší kultuře stojí za pozornost. Za nejvyšší kritérium tohoto rozlišování musí vždy sloužit Boží slovo a tradice církve. Vyžaduje to vyrovnanou mysl, svobodnou od módních kulturních trendů, schopnou nahlížet na svět pozitivně a zároveň pevně zachovávat a předávat evangelní poselství v jeho celistvosti. Vskutku, „křesťanství jistě nelze učinit přitažlivým tím, že se zředí jeho obsah a zmírní jeho požadavky“ (*Promluva na plenárním zasedání Dikasteria pro evangelizaci – Sekce pro základní otázky evangelizace světa,* 28. května 2026).

Drazí, církev putující dějinami, „jde vždycky jen za jedním: aby přišlo Boží království a uskutečnila se spása celého lidstva“ (*GS*, 45). K tomuto cíli směřuje především skrze osobní svatost a bratrskou lásku. Svatý Pavel VI. napsal: „Bez tohoto znamení svatosti si naše slovo jen stěží najde cestu do srdce člověka naší doby, [bez svatosti] hrozí, že bude marné a neplodné“ (Apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi*, 76). Buďme proto poslušní působení Ducha Svatého, aby nám pomáhal žít ve svatosti a lásce, aby svět mohl věřit a doufat.

„Každý má svědomí. Dá se umlčet, ale ne se ho zbavit“

Mons. ThLic. Ing. STANISLAV PŘIBYL, Th.D., Ph.D., CSsR, arcibiskup pražský a primas český
o víře, svědomí, sociálních sítích, umělé inteligenci i současné společnosti
v obsáhlém rozhovoru s redaktorkou Janou Bendovou pro časopis Reflex (28/2026).

Jak si v digitálním, 21. století představit Boha, na něhož se i nevěřící častokrát zlobí nebo ho o něco prosí, byť je třeba nevyslyší?

My křesťané naštěstí věříme ve vtělení. Bůh se stal člověkem v Ježíši Kristu. Boha si tak můžeme představit jako člověka. Zlobit se na něj je normální. A proč naše prosby nevyslyší, to já nevím.

I vy opakujete, že Bůh má rád každého člověka takového, jaký je. Má rád tedy i vrahy dětí? Stačí, když na sklonku života litují a vyhnou se tím peklu?

Tak to je velmi provokativní otázka. Bůh má skutečně každého člověka rád, ale nemá rád zlé lidské činy. Miluje hříšníka a nenávidí hřích. Tím, že žijeme, jsme schopni změny, ale i té k horšímu. Všimněte si, že ti největší lumpové se nezřídka dožívají vysokého věku. Není to tím, že mají dobrý kořínek nebo že jsou naloženi v lihu jako v impregnaci. Pro nás je paradoxní, když zlí žijí dlouho a hodní krátce. Ale Bůh dává neustále šanci. A jak dlouho? To je to velké tajemství. Kdybychom znali datum konce, byli bychom odsouzenci k smrti.

Měří tedy stejně Matce Tereze i Hitlerovi?

Každému měří stejně. Všichni máme vlastnosti člověka čili rozum, vůli, emoce, ducha, duši, zodpovědnost za sebe. Jak s tím nakládáme, je naše věc. Je-li někdo zlý, není to chyba Boha, že ho špatně udělal. Bůh není loutkovodič, který zlého pověsí na hřebík a řekne: „Už se mi nehodíš do hry.“ Díky daru svobodné vůle se můžeme na světě cítit dobře a svobodně, důsledkem takového daru jsou však i ti opravdu zlí lidé ubližující druhým.

Co si máme dnes představit pod archetypálními pojmy peklo, nebe, ďábel?

Nejsou z pohádky. Protože v momentě, když ztratíme nebe, ztratíme naději. Když ztratíme peklo, bude se dno lidského chování neustále propadat. Když přestaneme věřit, že jsou síly zla, v životě se utopíme. Představa nebe kdesi nad mraky, kde ho Gagarin nenašel, je infantilní. Myslet si, že čert je zvíře s kopyty, co tu běhá na Mikuláše, je už karikatura. Nebe a peklo jsou stav člověka. Nebe je definitivní štěstí. Peklo je definitivní neštěstí a trápení, do něhož člověk padá vlastní snahou. Jestliže jsem celý život důsledně zlý, kolem mě je spousta nešťastných lidí a já to nereflektuji, směřuji k peklu. Benedikt XVI. napsal, že když je člověk schopen přijmout lásku, stává se pro něj blažeností, pokud není, stává se pro něj utrpením.

Nyní je na světě nejvíc válečných konfliktů od druhé světové. V historii se válčilo pod božím praporem, i mnohý současný politik, například Trump, se vírou a náboženstvím občas ohání, Putin a Ruská pravoslavná církev udržují spojenectví, patriarcha Kirill žehná zabíjení na Ukrajině. Co si o tom myslíte?

Vytvořit z náboženství štít nebo zbraň, které využívám ke společenským či politickým účelům, je špatné. Náboženství je jako vše zneužitelné. To je i případ Putina. Zjednoduším to: existuje obecné dobro, které je víc než dobro jednoho člověka. Nestačí, že já jako člověk žiji s Bohem, mám sám v sobě vše v pořádku, a co se děje okolo, mi je jedno. Nemůže být. A Donald Trump? Amerika je zvyklá Boha více vtahovat i do záležitostí, jimž my tady říkáme soukromé. My nemáme na bankovce In God We Trust, naši prezidenti nepřísahají na bibli. Zcela zvláštním případem jsou pak náboženství, jež se jako náboženství netváří, komunismus a nacismus. Jsou to ideologie, které si kladly nároky jako náboženství, měly své bohoslužby, přehlídky, přikázání. A protože to byla náboženství bez Boha, byla krutá.

Čím si vysvětlujete, že poptávka po falešných náboženstvích neustále existuje?

Potřebujeme se k něčemu vztahovat. Fakt, že stále volíme nějaké „mesiáše“, je podle mě dán žízní po někom dokonalém, kdo za nás všechno zařídí. Víme, že někdo takový už přišel. Jmenoval se Ježíš Kristus. Zařídil spoustu věcí, ale jinak, než bychom si představovali.

Papež Lev XIV. vydal encykliku varující před AI. Hrajeme si s ohněm? Nevytvoří AI jednou nějakého nového celoplanetárního boha, který by byl pro lidi uchopitelnější?

Svým způsobem to tu už je. Každý máme v kapse ovladač na půl světa, v němž jsou veškeré informace, které potřebujeme. Když jsem jako biskup jezdil do Litoměřic, pořídil jsem si domů světla, která šla zapínat přes mobil. Šel jsem po tamním mostě a daleko přede mnou se rozsvěcovala a zhasínala okna. Člověk měl najednou pocit, že internet a mobil jsou božstva, jimž se často klaníme, mnozí jim přizpůsobují život, hroutí se nebo radují, jsou šťastní nebo nešťastní podle toho, co vyleze z té placaté mašinky. Umělou inteligenci používám. Ale mám-li si připravit nějaký text, buď můžu říct „milá inteligence, připrav mi ho celý“ a vykašlat se na to, že budu sám přemýšlet, anebo zapojím svůj mozek. A já nechci, aby za mě mluvil algoritmus. Ostatně Lev XIV. nám AI při psaní kázání zakázal. V encyklice říká, že má jako nová věc dopady sociální, na pracovní trh, na svobodu lidí. Pochopitelně mě děsí, pokud by algoritmy, což už se někdy děje, přidělovaly třeba léčiva. Pak se dostaneme do situací, kdy mrtvý stroj bude rozhodovat nejen o zdraví a nemoci, ale časem i o životě a smrti.

Spisovatel Pavel Kosatík nadhodil myšlenku, že zrod AI do jisté míry imituje stvoření. Zdá se mu, že se rodí něco kvalitativně se od člověka lišícího, a jakmile „to“ získá svobodnou vůli jako Adam a Eva, tak nás coby stvořitele už neposlechne. Je to kacířská myšlenka?

Není. AI vždy bude jen nápodoba. Nebojím se, že vzniknou nějací noví lidé, my je nebudeme umět rozeznat a oni nám budou škodit, třeba jako v komedii *Četník a mimozemšťané*, kde policajti zjišťují, jestli pijí motorový olej. Myslím, že umělá inteligence nikdy nebude schopná kreativity a emocí jako člověk. A pokud ano, vždy to bude rozeznatelné, protože člověk není algoritmus. Je namístě být opatrný, ale katastrofy a konec světa za AI nevidím.

Jste pětašedesátým biskupem pražským, od prvního Dětmara přes Berana a Tomáška až po Vlka, Duku, Graubnera. Kdo vám byl nejbližší? Svatý Vojtěch, zakladatel břevnovského kláštera, jehož osobnost jste si zvolil jako inspiraci své služby?

To je strašně těžká otázka. Samozřejmě svatý Vojtěch je svatý Vojtěch, protože je jediným světcem na biskupském pražském stolci. Ale pak je těch velkých osobností hodně. Kdybych si však opravdu musel vybrat, pak jsou mi vzácní tři biskupové, kteří zemřeli v cizině: sv. Vojtěch, Jan z Jenštejna, třetí pražský arcibiskup, který zemřel v Římě v exilu, a kardinál Josef Beran. Měli podobné osudy. Byli zásadoví, proto tady nepochodili. Dost v životě vytrpěli a jistým způsobem zemřeli mučednickou smrtí. Pražské biskupství je trošku životu nebezpečné místo. Rizikové pracoviště.

Jste o generaci mladší než vaši bezprostřední předchůdci, říkají o vás „nová škola“. Na postu českého primase můžete strávit přinejmenším dvacet let. Co by se muselo stát, aby hlava zdejší církve skončila předčasně?

Umřít. Nebo mě pošlou jinam. Nebo mě úřad semele a rezignuji. Mám však předsevzetí to dát. Pan farář, který mě křtil a oddával mé rodiče, celý život kromě pár posledních let byl v jedné farnosti. Nikdy se nestalo nic, co by ho unavilo nebo otrávilo. My jsme dnes zvyklí, že se pořád něco mění. Můj dědeček po obchodní akademii nastoupil do Ferony jako příručí a odešel z ní do důchodu jako náměstek generálního ředitele. Chci tím říct, že jde dělat věci dobře i na dlouhé tratě.

Kromě teologie a historie umění jste vystudoval i finance a management. Budete řídit církev jako firmu?

Ne. Mám kolem sebe profesionály. Ale výhodou je, že když se podívám na ekonomické přehledy, vím, co a jak. Rozhodně nechci dělat mikromanagement. Člověk se tím utaví a stejně nic nevyřeší. Známe to.

K čemu jsou dnes církve? Přinejmenším ta katolická prochází na Západě krizí důvěry mj. kvůli sexuálním skandálům kněží, tady, v Česku, lidé církvím tradičně moc nevěří.

Záleží, jak církev chápeme. Jestli jako instituci s razítkem, u nás jako nějaké reziduum baroka, můžeme působit jako šašci či kuriozita. Milánský arcibiskup Martini upozorňoval před volbou papeže Františka, že církev je dvě stě let za realitou, a někdy tak může vypadat i u nás. Ale chápeme-li církev jako komunitu působící v občanské společnosti, v rodinách, v sousedských vztazích, je sympatická i důležitá. V mnoha obcích je farnost vedle hasičů jediná fungující entita, někdo, kdo dává dohromady lidi, na akcích spolu může sedět traktorista s profesorem, žena s mužem, mladý se starým a něco je spojuje. Nedávno jsem poslouchal herečku Táňu Pauhofovou, vzpomínala, že jí rodiče umožňovali všechno možné, ale ve všem musela vynikat, což jí nedělalo dobře. Já sám jsem byl veden k tomu, že musím být perfektní muzikant, vzbouřil jsem se a teď jsem šťastný amatér. Společenství církve by mělo být prostředím, kde se člověk může zdokonalovat, ale bez tlaku na výkon, s přijetím chyb.

Katolická církev je jako společnost polarizovaná, rozdělená na konzervativce, jako byl pan Duka, a na ty progresívnější jako pan Halík. Chcete být mostem. Ale po mostech se přece šlape?

Kdybych chtěl zavtipkovat, tak jsou to zlá slovíčka. Vysvětlím. Most jsou dva pilíře a něco přes ně. Jeden pilíř jsem já a musím mít dobrý fundament, nemůžu

být jako améba, která uplave s vodou. Nejsem ani, doufám, člověk, který ničemu nerozumí, zato má na všechno silný názor. No a na druhém břehu je někdo jiný, kdo má také silné základy. A jen pokud mám odvahu se o toho druhého opřít čili vykročit ze sebe, zároveň stojím pevně na svém břehu, vytvoří se most. Jinak se všechno zbortí.

Podle vašich prvních vystoupení se mi zdá, že ten váš pilíř je spíš liberálnější, nebo se mýlím? Rozzlobil jste část společnosti podporou sudetoněmeckého sjezdu v Brně, ohradil jste se proti rozdmychávání nenávisti vůči Ukrajincům, postavil jste se na stranu protestující Letné proti postátnění veřejnoprávních médií…

Liberálnější?! To mě skoro uráží. Považuji se za poměrně konzervativního člověka, ale tohle narážení na politické kopyto nemám rád. Vyslovuji se k politickému dění, kdy má nějaký hodnotový dopad. Nepřidal jsem se k Letné, jen jsem v té věci sdílel stejné hodnoty. Ani v případě smíření se sudetskými Němci mi nejde o revizi historie či politické gesto. Smíření chápu jako vztahovou záležitost. My pořád máme tendenci dávat lidi do různých skupin a uplatňovat na ně kolektivní vinu, Romy, Ukrajince, Židy, sudetské Němce. Já jen chci, co je naprosto konzervativní a křesťanské: každý člověk má svou hodnotu, nemohu ty lidi přilepit k sobě a označkovat jedním cejchem.

Ptám se i proto, že v Evropě sílí národovecké, až nacionalistické tendence, přičemž církev je globální institucí.

Musí v ní být obojí. Církev je katolická, to znamená otevřená všem, globální. Nejsme však internacionální ve smyslu, že všechno zglajchšaltujeme. Internacionalismus komunismu je nám cizí. Já jsem rád Čechem, ale jsem současně i Evropanem. Mám svou identitu. Jsem Čech, umím česky, jsem zakotven v české kultuře, ale to není něco, čím bych chtěl bít druhé lidi po hlavě. Nejvíc mi vyhovuje zemské vlastenectví, které tu bylo do konce baroka, kdy nikdo neřešil, jestli je Čech, nebo Němec podle jazyka, ale podle místa, kde žil. Pojedete-li do Sudet, zjistíte, že právě tam je nejvíc svatých Václavů a českých patronů v kostelích, a přitom se tam mluvilo německy. Co se tady dnes představuje jako národovectví, je spíš šovinismus. Mluvím-li náhodou česky, nečiní mě to jediným pravým vlastencem a Čechem. Jsou tu lidé, kteří mají kořeny mnohem starší, než máme my. Já ty své dohledám v počátku 17. století, jiní žijí v Německu či Rakousku, ale jejich předci tu byli od 12. století.

V Evropě se stále hovoří o židovsko-křesťanských kořenech. Co v dnešní době znamenají?

Že se bezděky řídíme biblickými paradigmaty, starozákonními a novozákonními. Když jsem byl třeba v Africe, tam neznají pojem ateista, hlava jim to nebere. Ptali se mých spolucestujících z Čech, kdo jsou. A oni nakonec řekli, že jsou křesťané. Dobře, třeba někdo nevěří v Boha, ale stejně se řídí principy, které jsou biblické, židovsko-křesťanské, s tím se nedá nic dělat. Pro mě je záhadou, proč se pořád a čím dál víc zvedají protižidovské vlny. Snad je důvod v chování Státu Izrael. Ale přece musíme rozlišovat! Studenti mi říkali, že v západní Evropě mají coby Židé strach vyjít sami ven, a když chtějí užívat klidný život, jedou do Prahy.

Ohrožuje tyto kořeny imigrace z jiných kulturních oblastí, zejména těch muslimských?

Použil bych bonmot Karla Schwarzenberga: není to problém množství muslimů, ale toho, že my jsme věřící na baterky. My si vyprázdníme své hodnoty a pak se cítíme ohroženi. Já se necítím ohrožený.

Nedá se popřít, že ti příchozí, často vykořenění lidé, přicházejí ze zemí s hluboce konzervativními či náboženskými strukturami, nesouzní se svobodou slova, menšinovými právy, vznikají izolované komunity. Máte za to, že evropská „podstata látky“ je už porušena?

Tady u nás ne. Samozřejmě, když jsem byl v Paříži na jazykovém kursu, upozorňovali nás na no-go zóny a nejhorší pro mě byla cesta z letiště do centra vlakem, který zastavuje na předměstích. Nevěděl jsem, jestli nedostanu na budku jen proto, že mám kolárek. Ale celé je to chyba špatné politiky a nezvládnuté integrace.

Čím si vysvětlujete vzestup populismu a autoritářství? Západ je čím dál vzdělanější, bohatý, a přitom sílí v politice vůdcovský princip, obdiv k lídrům sklouzává až do náboženských rysů.

Tak to je pro mě také velkou záhadou. Možná strádáme jinak než materiálně. Zřejmě potřebujeme někomu naprosto věřit a jít jasnou cestou. Pochopitelně, je tu i vliv sociálních sítí a názorových bublin. Bohužel, neschopnost spolu mluvit je i v rodinách. Byl jsem na naší rodinné oslavě a zjistil, že už se nemůžeme bavit ani o počasí, hned došlo na čipy, Billa Gatese, na práškování z letadel. Mám přátele v USA a tam je to ještě horší. Podívejte se na papeže. Jeden jeho bratr je MAGA, druhý není a mezi nimi to drhne. Jak se chudák papež, bratr dvou bratří, v tom má zorientovat? Možná, a teď řeknu něco, co bude drsné, že trpíme nemocí z luxusu. Už se nezabýváme podstatnými věcmi, biologické a životní potřeby máme vyřešené, proto vymýšlíme, kam bychom patřili. Nezdravý obdiv k lídrům je zároveň symptomem ztráty identity při rozkladu

hodnot, které nazýváme tradiční či konzervativní. Stovky let se nějak žilo, teď se to jedné generaci najednou převrátilo a my se divíme.

Ale nebyla mnohá tradice udržována i kvůli obětem, kupříkladu žen?

Vašemu pohledu rozumím. Samozřejmě že plná svoboda náleží všem. Ale máte-li na mysli třeba tradici manželství, mám jednu drobnou poznámku. Jestliže se moji prarodiče a rodiče obešli bez rozvodu, moji bratranci a sestřenice s tím nemají problém a jejich děti se už vůbec neberou. V tom cítím jistý rozklad. Moje maminka byla prototyp člověka, který v manželství leccos vydržel, naopak dědeček zase poslouchal babičku. Zažil jsem oba příklady, že něco drhne, což ještě neznamená, že je to nutně špatné. Chápu, že se někomu rodinný život nepovede, to se stává, nejsem kruťas, který bude držet lidi u sebe, přestože se navzájem ničí. Ale stane-li se to normou, něco se ve společnosti zásadně změnilo.

Zůstaňme ještě u té touhy po vůdci. Říká se, že je lidem vlastní, neboť jsme stádní tvorové. Ale je nám opravdu jistota nesvobody bližší než nejistota svobody?

Vraťme se do *Starého zákona* a návratu Židů z Egypta do Izraele. Diskuse byly stejné jako dnes: „Byli jsme sice zotročení, ale měli jsme pořád co jíst a svoje pohodlíčko.“ Vyvedení z Egypta na poušť je prototypem svobody za cenu nejistoty. Židé putují čtyřicet let, aby si na svobodu zvykli. My jsme šestatřicet let po pádu totality a nevím, jestli jsme si na svobodu spojenou s nejistotou už zvykli. Osobně jsem za ni vděčný. I Kristus klade na člověka tíhu svobody, říká, že rozhodnutí přilnout k Bohu má být svobodné a svobodný člověk se pak sdružuje do společenství víry. Čili není to stádo, které se připojí k vůdci. Otázkou je, jestli společnost bezděky nekopíruje nějaké prastaré vzory, včetně touhy po onom mesiáši. Nevím.

Zmínil jste vliv sociálních sítí. Připisují se jim kulturní války, rozvrácený veřejný prostor. Vy jste na sítích aktivní, máte youtubový kanál. Nepřeháníme to s tím malováním čertů? Společnost přece bývala v historii mnohdy rozdělená ještě víc.

I já vidím, jaký mají sociální sítě vliv. Laboratoří je třeba i ta moje rodina, byť se všichni máme rádi. Také na školním srazu se dříve dalo diskutovat o všem, měli jsme rozdílné názory, ale teď jsou tabu, pohoda je fuč, jsme schopni se do krve pohádat nebo třísknout dveřmi. Ani to počasí už nefunguje. Sítě nás rozdělují do pevnostních skupin, kde je vše buď bílé, nebo černé. K rozvratu společnosti napomáhá i agresívní rétorika politiků, kteří potřebují získat voliče. Což je přirozené, ovšem za jakou cenu. Ať si každý zpytuje svědomí.

A pokud ho nemá?

Každý člověk má svědomí. Dá se umlčet, ale nedá se ho zbavit, nebojte se.

Sítě jsou i dobrá věc, ostatně vy jste se o svém jmenování dozvěděl přes WhatsApp, na sítích bývá i legrace, jak jste se jednou zmínil. Jaký humor máte rád? Cimrmany? Monty Pythony?

Já se moc rád směju, humor přináší nadhled. Cimrmany jsem kdysi znal nazpaměť, teď si je s panem prezidentem osvěžujeme a přiznávám, on je v tom lepší. Monty Pythony mám také rád, třeba jejich legendární scénku s lístečkem máty a panem Creosotem. Mám rád i židovské anekdoty, jen je neumím vyprávět. Prostě mám rád situační humor založený na slovech a nemusí to být nutně sprosťárna.

Jak by měla mluvit církev o politice a s politiky v konfliktní době plné spílání? Chtíc nechtíc se může stát i ona terčem, získat nálepku, že je opoziční či vládní oleandr moci.

Já to mám vyřešené. Od malička, chce-li si mě někdo koupit, utíkám nebo se začnu bránit. Nepovažuji to za ctnost, spíš povahovou danost. Je mi jasné, že je nutné s politiky vést dialog, jsou to lidi jako my. Politiku ovšem dělat nechci. Chci mluvit o hodnotách, které jsou v evangeliu. Vzorem je mi papež Lev XIV. a jeho argumentace vůči Trumpovi, že s ním nesoupeří, ale dělá si jen svou práci.

Co je největší problém Evropy?

Nepochybně partikulární zájmy. Proto nejsme akční celek. Pořád máme strach o to své, ale nevidíme, že pro projekt Evropské unie je třeba i něco malinko obětovat. Abychom měli jeden tah na jednu branku. Pořád se jen dohadujeme a nikam to nevede. Unie je těžkopádná už svou podstatou, což se teď jeví jako slabost. A bude-li evropská integrace jen ekonomický projekt, odstředivé tendence jsou pochopitelné, každý si půjde za svým dobrem. Evropa má mít duši a ony židovsko-křesťanské kořeny jsou opravdu něco, co by nás mělo sjednocovat.

A problém Česka?

Takzvaná česká nátura. Jsou-li dvě cesty, musíme vymyslet třetí, která sice nejspíš nebude fungovat, ale bude naše. Pak určitý typ zápecnictví a jistá ublíženost, že vždy prohrajeme a někdo nás odrbe. Tím, že jsme nikdy nebyli schopní větších obětí, vždy jsme byli v té naší kotlince ti chudáčci, kteří to nakonec slízli. Chtělo by to trošku pochlapit se a tolik se nelitovat. Hrdinům samozřejmě čest a sláva.

Ledaskdo říká, že svět se ocitl na historickém zlomu. Cítíte to?

Papež František řekl, že neprožíváme epochu změny, ale změnu epoch. Nějaký tektonický šev cítím a přisuzuji ho té kybernetice. Domnívám se, že jsme na hraně změny jako před a po vynálezu knihtisku. Kybernetika ovlivňuje náš způsob myšlení, jsme v jistém smyslu globální s rizikem vykořenění. Změnu tedy vnímám. Konec světa a zkázu určitě ne.

Závěrem aktuálně: vy jste primasem, za něhož se novými varhany symbolicky dokončila katedrála svatého Víta. Jste hrdý?

Rád bych řekl, že varhany jsou dílem kardinála Duky. Měli jsme spolu kdysi rozhovor mezi čtyřma očima a on byl trošku smutný, říkal: „Po mně nic nezbude.“ Namítl jsem, že po něm zbudou dvě důležité věci, vyřešené financování církví a varhany. Varhany se stavějí na staletí a jsou v nejlepším slova smyslu Dukův pomník. Já na nich nemám sebemenší zásluhu, kromě jedné píšťaly, kterou jsem ve sbírce jako tisíce dalších koupil. A že jsem náhodou byl při spouštění varhan a ztrémovaný na ně zahrál při televizním vysílání? Jen šťastná souhra.

✠

Informace je veřejným dobrem

Proslov při příležitosti Číše vína s novináři, Arcibiskupský palác, 6. října 2026,

Vážení přátelé, milé novinářky a milí novináři,

děkuji vám, že se profesionálně věnujete církvi – ať už jako katoličtí novináři, nebo jako lidé, kteří o církvi informují zvenčí. Nečekám od vás, že budete o církvi psát pouze příznivě. Byl bych však rád, abyste o ní psali pravdivě, přesně a v souvislostech. A totéž je závazkem pro nás představitele církve: být vůči médiím otevření, poskytovat informace a umět přiznat i vlastní chyby.

Papež Lev XIV. v Poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků 2026 připomíná zásadní větu: *„Informace je veřejným dobrem.“* A dodává: *„Důvěra veřejnosti se získává přesností a transparentností, nikoli honbou za možnou mírou zapojení.“*[6] To je důležité právě dnes, kdy algoritmy odměňují rychlou emoci a zkratku, zatímco poctivá žurnalistika potřebuje čas, ověřování a odpovědnost.

Při své zářijové návštěvě UNESCO papež řekl: *„Komunikace se stala mnohem rychlejší, ale ne nutně pravdivější. Informací je hojnost, ale to není totéž, co moudrost.“*[7] Proto vidím jako jednu z velkých služeb novináře schopnost rozlišovat mezi informací a dojmem, mezi faktem a interpretací, mezi skutečným člověkem a jeho mediálním obrazem.

Platí to i při informování o církvi. Církev nepotřebuje média, která ji pouze chválí; potřebuje média svobodná, profesionální a kritická. Zároveň prosím, aby se za institucí, kauzou či konfliktem neztratil konkrétní člověk. Lev XIV. celé letošní poselství nazval *„Uchovat lidské hlasy a tváře“* a připomíná, že *„tváře a hlasy jsou posvátné“*.[8] To má souvislost nejen s žurnalistikou, ale také s velmi komplexní problematikou umělé inteligence, jíž papež věnoval svou první encykliku *Magnifica humanitas*.

Jako pražský arcibiskup a delegát České biskupské konference pro média chci také vyslovit podporu veřejnoprávním médiím v České republice. Česká televize a Český rozhlas mají v demokratické společnosti nezastupitelné místo. Jejich nezávislost, profesionalita a schopnost sloužit celé společnosti, nikoli jednotlivým zájmům, jsou hodnotou, kterou stojí za to chránit. Nedávno jsem měl také možnost navštívit sídlo ČTK a děkuji i za tuto agenturní službu naší společnosti.

A snad je příznačné, že pro Světový den sdělovacích prostředků 2027 zvolil Lev XIV. téma *„Nový pohled: věnovat pozornost ve věku clickbaitu“*.[9] Pozornost je totiž víc než čas strávený u obrazovky. Je to ochota skutečně se podívat na druhého člověka a naslouchat mu.

Děkuji vám za službu pravdě, lidské důstojnosti a společnému dobru.

† Stanislav Přibyl, *arcibiskup pražský*
delegát ČBK pro média a Katolický týdeník

---

[6] LEV XIV., *Message for the 60th World Day of Social Communications: Preserving Human Voices and Faces*, 24. 1. 2026: „Public trust is earned by accuracy and transparency, not by chasing after any kind of possible engagement. […] Information is a public good.“ Oficiální text Svatého stolce.

[7] LEV XIV., *Address during the Visit to UNESCO*, Paříž, 25. 9. 2026: „Communication has become much faster, but not necessarily more truthful. Information is abundant, but it is not synonymous with wisdom.“

[8] LEV XIV., *Message for the 60th World Day of Social Communications: Preserving Human Voices and Faces*, 24. 1. 2026: „Faces and voices are sacred.“

[9] Dikasterium pro komunikaci, *Theme of the 61st World Day of Social Communications 2027*, 29. 9. 2026. Téma zvolené papežem Lvem XIV.: „A New Gaze: Paying Attention in the Age of Clickbait.“

APOŠTOLSKÁ CESTA PAPEŽE LVA XIV. DO FRANCIE *(dokončení)*

Během druhého dne apoštolské cesty do Francie navštívil Svatý otec pařížské Centrum pro doprovázení a sociální integraci Maison Bakhita. Ve své promluvě vyzdvihl nezastupitelnou roli žen při budování civilizace lásky, význam bratrského přijetí a důstojnost každého člověka. Připomněl, že péče o chudé a přehlížené není pouhou sociologickou kategorií, ale konkrétním projevem křesťanské lásky.

Nikdo není tak chudý, aby neměl co dát; nikdo není tak bohatý, aby neměl co přijímat

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Jsem rád, že s vámi mohu zahájit tento druhý den v Paříži, v domě, který celému městu vydává svědectví o tom, že je možné se setkávat a žít společně v důstojnosti a míru. Děkuji Pařížské arcidiecézi, sestrám skalabriniánkám a všem pracovníkům i dobrovolníkům, kteří udržují toto místo při životě a slouží těm, kdo zde nalézají přijetí, naslouchání, vzdělávání a přátelství. Zvláštní poděkování patří těm, kdo se podělili o své svědectví.

Název vašeho Centra pro doprovázení a sociální integraci, který odkazuje ke svaté Bakhitě, nás vybízí k rozpoznání zásadní role žen při budování civilizace lásky, jež je alternativou ke kultuře, která rozbíjí společenství a způsobuje, že města jsou nemocná samotou. Dějiny církve a lidstva totiž nepíší ti, kdo

zdánlivě vítězí tím, že se prosazují a zabírají prostor, ale ti, kdo „vytvářejí prostor“, zahajují procesy vedoucí k pokoji, vzbuzují důvěru a povzbuzují k životu. Nejde o pouhé city, ale o rozhodnutí a investice „jdoucí proti proudu“, jejichž veřejný význam a příslib do budoucna si uvědomujeme čím dál lépe. Svatá Bakhita nás zavazuje k tomu, abychom viděli ty, kdo jsou přehlíženi, abychom vysvobozovali ty, z nichž dnešní ekonomika a kultura dělají otroky, a abychom ctili nekonečnou důstojnost každého bratra a sestry, v nichž u našich dveří klepe sám Ježíš.

POUTNÍCI VE SVATYNI SV. JOSEFÍNY BAKHITY,
Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, 27. 6. 2015, Schio, Itálie.

Drazí, „skutečností je, že chudí nejsou pro křesťany sociologickou kategorií, ale samotným tělem Kristovým. Nestačí totiž jen obecně formulovat nauku o Božím vtělení; abychom do tohoto tajemství skutečně vstoupili, je třeba upřesnit, že Pán se stává tělem, které hladoví, žízní, je nemocné, vězněné“ (Apošt. exhortace *Dilexi te*, 110). Chudý a ukřižovaný Kristus se nechává potkávat a milovat, svatými muži i ženami, kteří nás volají k tomu, abychom vyšli ze sebe samých a odvážili se k lásce.

Sestry a bratři, nejdůležitější intuice, která inspiruje vaše úsilí, se týká vzájemného obdarovávání, které se obnovuje při každém setkání. Nikdo není tak chudý, aby neměl co dát; nikdo není tak bohatý, aby neměl co přijímat. Život je v hojnosti tam, kde se oslabení každého z nás otevírá tajemné přítomnosti druhých, v nichž se přibližuje Ten Druhý v pravém slova smyslu,

Bůh života. To nepopírá námahu, kterou hřích vnesl do dějin, ale pomáhá nám nezůstat jeho zajatci. Hlásáme, že vykoupení je možné, začalo, probíhá a zapojuje i nás jako živé údy Kristova těla.

A nezapomínejme, že „Oko nemůže říci ruce: ‚Nepotřebuji tě!‘ nebo hlava nohám: ‚Nepotřebuji vás!‘ Naopak: ty údy těla, které se zdají nejslabší, jsou nejpotřebnější“ (1 Kor 12,21–22). To jsou slova svatého Pavla křesťanům v Korintu, jedné z nejbohatších a nejdynamičtějších metropolí své doby. Tam evangelium přijali lidé různého původu a společenského postavení, mezi nimiž bylo mnoho chudých a otroků (srov. 1 Kor 1,26–29), jako jsou dnes někteří z vás. „Bůh však – píše dále apoštol – stvořil tělo tak, že přikázal větší čest tomu, které mělo nedostatek, aby v těle nevznikla rozpolcenost, ale aby údy pečovaly jeden o druhý“ (1 Kor 12,24–25).

Děkuji vám tedy za vaši práci i všem lidem, kteří po celé Francii vykonávají tuto službu v podobných institucích. Pokračujte vydáváním svědectví o této vzájemné péči, která prostřednictvím bratrského přijetí, vzdělávacích programů a dialogu s městem povznáší ducha a polidšťuje svět. Ať za vás přimlouvá svatá Bakhita a velcí svědkové lásky, kteří utvářeli přítomnost církve ve Francii, zvláště v dobách pohnutých změn. Děkuji vám! Ať vám Pán žehná.

V sobotu 26. září odpoledne za přítomnosti 800 tisíc věřících papež Lev sloužil mši svatou na Place de la Concorde, jehož jméno – tedy Náměstí Svornosti – mělo překrýt chmurné události Francouzské revoluce. Právě tam ukončila gilotina život Ludvíka XVI., Marie Antonietty a poté mnoha dalších obětí vlády teroru. Svatý otec mluvil o žízni po smyslu a pravdě, kterou může naplnit jedině Bůh, který nás zná jménem a nahlíží do našeho srdce.

V Božích očích nikdo není pouhým číslem občanského průkazu

Drazí bratři a sestry,

děkuji Bohu za milost, která je mi dána, že dnes mohu být zde, na Place de la Concorde, abych sloužil eucharistii. Ano, jak dobré a utěšené je, když jsou bratři a sestry pospolu (srov. *Ž* 132,1), aby velebili Boží velikost! Kéž moje přítomnost mezi vámi posílí vaši víru a povzbudí vás,

abyste neustále vyzařovali a předávali život, pokoj a lásku našeho milovaného Pána Ježíše Krista.

„Kdo žízní, ať přijde ke mně a pije“ (*Jan* 7,37). Bratři a sestry, naše žíznící společenství se obrací ke Kristu, prameni živé vody; k vodě, která hasí žízeň a dává rozkvést životu, k vodě Boží lásky „vylité do našich srdcí skrze Ducha Svatého, který nám byl dán“ (*Řm* 5,5).

Touha po Bohu přebývá v hloubi našeho srdce a my voláme spolu s žalmistou: „Má duše žízní po Bohu, po živém Bohu“ (*Ž* 41,3). Je to volání člověka, pokorného a vášnivého, jehož nejvnitřnější a nejhlubší žízeň neustále roste. A právě Ježíš Kristus je tím, kdo skrze své vtělení vychází vstříc každému člověku, vstupuje do jeho příběhu a zjevuje se mu jako pravý pramen živé vody, schopný utišit jeho žízeň. Nejde ani tak o žízeň materiální, jako spíše o žízeň po smyslu, pravdě a naplnění, která přebývá v srdci každého z nás. Ježíš odpovídá na tuto hlubokou touhu po vztahu, po společenství s Bohem, v němž spočívá plnost života na věky.

V prvním čtení prorok Ezechiel spatřil, jak z chrámu tryská voda, která se rozlévá do pouště a všechno očisťuje a činí plodným (srov. *Ez* 47,1–2.8–9.12). Později svatý Jan uvidí vodu tryskající z probodnutého boku Ježíše, který odevzdává svého Ducha (srov. *Jan* 19,30–34). Všichni se pak mohou občerstvit z tohoto pramene, aby se znovuzrodili a přijali dar Ducha, aby se stali Božími dětmi, novým stvořením.

Bratři a sestry, musíme uznat, že na této zemi nás nic nedokáže plně uspokojit. Když se nám zdá, že jsme konečně splnili svůj úkol a naše úsilí bylo odměněno, velmi často se znovu objeví vnitřní prázdnota, ještě hlubší než dříve. Stává se, že – abychom ji zaplnili - hledáme novou zábavu, že chceme vlastnit nové věci, že děláme vše pro to, abychom se „zabavili“ a nepociťovali už tu vnitřní nepohodu!

Dnešní bohoslužba slova nás vybízí, abychom zkoumali své srdce: Jaká je naše nejhlubší žízeň? Co skutečně v životě hledáme? Všichni toužíme po štěstí, lásce a naplnění. Ale z jakého pramene se snažíme tišit svou žízeň?

Spokojujeme se s materiálními věcmi, s potěchou, která je právě po ruce, s mnoha malými modlami, které slibují hory doly, ale zanechávají naše srdce prázdné? Ve křtu jsme přijali živou vodu, o které hovoří evangelium, ale setkali jsme se opravdu osobně s Kristem? Člověk je ve své podstatě bytostí „toužící“ a pouze Bůh může tuto vnitřní prázdnotu naplnit.

Ano, bratři a sestry, Ježíš Kristus, Dobrý pastýř, nás vede – tak jako pastýř vede své ovečky – k prameni štěstí a pokoje. Zná každého a každou z nás jménem. Nic mu neunikne z našich tajemství, záměrů ani slabostí. Nahlíží do hlubin našeho srdce. Dal za nás svůj život a nadále jej dává skrze svátosti. Na svých ramenou nese ovečky znavené nebo zraněné a ty, které se ztratily, s jemností přivádí zpátky. Ježíš nám zjevuje bezpodmínečnou lásku, jakou má Bůh k nám. V jeho očích není nikdo z nás pouhým číslem občanského průkazu ani identifikačním kódem, ale člověkem, člověkem jedinečným a nenahraditelným.

Při pohledu na vás zde shromážděné, drazí bratři a sestry, dědici dlouhých a krásných, svatých dějin Francie, vám chci říci: Napojte se i vy z tohoto pramene, jímž je Ježíšovo probodené Srdce. Ano, žízníte po Bohu, po životě, po pravdě, po jednotě, po pokoji, po společenství, po štěstí. Toužíte znovu objevit zářivý horizont, budovat obnovený národ vyrůstající z kořenů zavlažovaných vírou. Nenechávejte si víru v Ježíše Krista jen pro sebe, ale nechte ji přetékat, aby uhasila žízeň a naplnila lidi, s nimiž se setkáváte. Na vás je přinášet naději tam, kde vládne skleslost a duchovní vyprahlost.

Když totiž přijímáme život v pravdě, před Ježíšovýma očima, právě tehdy můžeme být autentičtí a můžeme na své životy hledět jasným pohledem. Jsou sice křehké, zranitelné a předurčené k přechodu, jímž je smrt, ale jsou také úžasné, zázračné, dokáží se obnovovat ve svých vztazích a otevírat skutečné lásce.

„Kdo ve mě věří, ať pije. Jak říká Písmo: ‚Z jeho nitra potečou proudy živé vody‘“ (srov. *Jan* 7,37–38). Když se občerstvujeme ze zdroje, jímž je Kristovo srdce, stáváme se sami, jak napsal Origenes, studnami, prameny a řekami pro druhé (srov. *Omelia* 12, 1, 2–3). Věřící, který z něj pije, se totiž díky svému existenčnímu spojení s Kristem sám stává pramenem života a tento život předává bližnímu.

Drazí bratři a sestry, živá voda Ducha Svatého se vylila v hojnosti a nadále přináší své plody v církvi skrze misionáře a svědky uprostřed všech kultur a národů. Činí plodným všechno, co svolí k jejímu dotyku a ke své proměně, aby pak přinášelo její plod, jímž je svatost těch, kdo uctívají pravého Boha a slouží svým bratrům a sestrám s velkorysou láskou. Ve Francii, v této nádherné zemi, mnozí v průběhu staletí pili tuto živou vodu a zcela zasvětili svůj život dobru:

první mučedníci jako Blandina, Potino a Ireneus; svatí zakladatelé a zakladatelky řeholních řádů, svatí biskupové jako Martin a František Saleský; muži a ženy se srdcem citlivým k potřebám svých bližních, jako byli Vincent z Pauly, Frédéric Ozanam, Jeanne Jugan a mnozí další. I dnes je v naší společnosti, v našich farnostech a v různých našich činnostech nespočet těch, kteří se nadále angažují ve prospěch života, rodiny, pravdy, míru, bratrství a spravedlnosti.

Z Paříže, tohoto krásného města, se vroucně modlím, aby se živá voda Ducha Svatého rozlila po celé Francii. Myslím na vás, drahé rodiny, které navzdory mnoha nesnázím, s nimiž se denně potýkáte, statečně vytrváváte ve svém poslání. Z celého srdce vám děkuji za všechno dobré, co se skrze vás uskutečňuje. Ať ve vás nikdy nechybí konkrétní přítomnost Ježíše! Myslím na vás, drazí mladí: vy jste dnešní církev! Jak krásné je vidět vaše nadšení, vaši energii, vaše nasazení a radost v křesťanských společenstvích. Myslím také na vás, drazí katechumeni a novokřtěnci, kteří se vydáváte na cestu víry, obrácení a křesťanské iniciace. Ať vás dar Ducha Svatého učiní svědky, připravenými šířit kolem sebe civilizaci lásky.

Bratři a sestry, obraťme se k Matce Boží, Prameni spásy, k té, která vede naše životy ke svému Synu, původci veškeré milosti. Svým svobodným a důvěryplným „ano“ se stala pokornou a Bohem zamýšlenou pokladnicí, v níž se Otcova láska vtělila, aby se darovala světu. Vzývejme ji s důvěrou, aby na její přímluvu z lůna Božího lidu vytryskly prameny živé vody a všude ve Francii nechaly vyrašit výhonky víry, naděje a lásky. Amen!

Po mši svaté se Svatý otec přemístil na letiště, odkud odcestoval do Lurd. Na sklonku soboty 26. září se papež Lev zastavil v modlitbě v lurdské jeskyni Massabielle, kde se Panna Maria sv. Bernadettě představila jako Neposkvrněné početí. Prosil Matku Boží za Francii a její představitele, za rodiny a mladé lidi i za trpící, nemocné a potřebné.

Ať vládcové provždy odmítají logiku války

Matko Boží z Lurd, Neposkvrněné početí, na tomto požehnaném místě, kde jsi s takovou sladkostí a něhou promluvila ke svaté Bernadettě, pokorné dceři Francie, abys jejím prostřednictvím předala světu jasné poselství o modlitbě, obrácení a naději, k tobě přicházíme s důvěrou. Ty jsi Matka, kterou nám Ježíš daroval, ty jsi pozorná vůči všem našim potřebám.

Prosíme tě, Matko Boží, za Francii, jejíž jsi patronkou a již po dlouhá staletí chráníš svou záštitou. Vypros svému lidu dar bratrské svornosti. Ať vybuduje harmonickou společnost, která odmítá veškeré násilí a veškerou nenávist, která

každému umožňuje pracovat, založit rodinu a žít naplněným životem v pokoji a radosti až do jeho završení. Ať ti nejnešťastnější a nejchudší najdou vždy pomoc.

Vypros Francii moudré a velkodušné představitele, připravené zříci se sami sebe, schopné čelit výzvám a ochotné sloužit společnému dobru. Ať pro svou zemi chrání pokoj a mír v harmonii ostatních národů. Ať dávají zaznít jejímu hlasu na obranu základních lidských práv i míru ve světě, ať provždy odmítají logiku války.

Svatá Panno Maria, předkládáme ti Boží lid, který putuje touto zemí, již jsi tolikrát vyznamenala svou blízkostí. Obnov víru a nadšení v křesťanských rodinách, tak drahých tvému srdci, ať v každodenním životě zakoušejí přítomnost Ježíše, jeho milosti a jeho pomoci ve všech obtížích, jimiž procházejí. Ať jsou velkodušně otevřené životu a ať v nich Bůh dá povstat novým povoláním, zvláště ke kněžství a k řeholnímu životu. Daruj své církvi ve Francii schopnost ukazovat zvláště mladým lidem cestu ve světle evangelia, aby dokázali vybudovat spravedlivou a bratrskou společnost, po níž touží.

A konečně, Matko nejmilejší, svěřujeme ti své nejnaléhavější osobní prosby, zvláště ty, které v sobě nesou nemocní a trpící i ti, kdo o ně pečují, ti, kdo sem přicházejí, aby načerpali sílu a uzdravení. Svěřujeme ti své blízké a své drahé zesnulé. Odstraň, prosíme tě, všechny překážky, které nás ještě odlučují od tvého milovaného Syna, a dej, ať vládně ve všech našich srdcích.

Amen.

✠

V neděli 27. září slavil papež Lev XIV. mši v Lurdech pod širým nebem blízko jeskyně Massabielle. Ve své promluvě vyšel z nedělních liturgických textů (Ez 18,25–28; Flp 2,1–11; Mt 21,28–32), spojených motivem pokání a obrácení, k čemuž vybízela i Panna Maria prostřednictvím sv. Bernadetty. Lev XIV. se k této výzvě připojil a poukázal na slib věčného života, který Pán s obrácením spojuje, jak to zaznívá i v poselství lurdského zjevení.

Křehkost není překážkou, ale místem par excellence Boží lásky

Bratři a sestry, poutníci z Francie a z celého světa, když se dnes dopoledne dívám na vás, shromážděné v domě naší Matky, vidím tvář všeobecné církve. Někteří z vás připutovali z jiných světadílů únavě navzdory a přinesli do této posvátné jeskyně své radosti i svá břemena. Jaká radost být spolu, být jedním jediným srdcem, jednou jedinou rodinou!

Především musím pozdravit poutníky ze všech provincií a diecézí Francie. Vy dnes kráčíte po této požehnané půdě tolik omilostněné země. Kéž tato pouť oživí plamen víry ve vašich domovech a vašich farnostech. Přineste lurdskou útěchu svým sousedům, svým blízkým a všemu francouzskému lidu.

Texty, které nám liturgie o této neděli nabízí, spojuje ústřední motiv poselství, které přišla Panna Maria svěřit svaté Bernadettě: jemná, ale důrazná výzva k obrácení. Ježíš vyjadřuje v evangeliu pravdivý a hluboce zarmoucený pohled na zatvrzelá srdce: „Vy jste se neobrátili!“ (Mt 21,32) Proč nese Kristovo srdce tuto ránu? Protože Bůh nechce, aby jeho děti zahynuly. Připomíná nám to prorok Ezechiel: „Kdo páchá nepravost a zemře, zemře pro nepravost, které se dopustil;“ jestliže se však obrátí, jestliže „otevře oči a odvrátí se od všech svých nepravostí, které spáchal, jistě bude živ a nezemře.“ (srov. Ez 18,26.28) Je to proto, že výzvy k pokání zaznívají ve Svatých písmech neustále a provázejí hlásání evangelia v průběhu staletí. Dodávají mu spásnou závažnost, aby poukázali na jeho naléhavost a nezbytnost: je to právě dnes – nikoli zítra – kdy je třeba se obrátit; právě dnes je doba příhodná, den spásy (srov. 2 Kor 6,2). Ano, Bůh touží po tom, aby člověk žil, aby otevřel oči a vrátil se k němu. Obrátit se znamená opustit bludné stezky a vydat se na cestu života, otevřít své srdce jediné radosti, která nepomíjí.

Ježíš sám nehledá hladká slova, když vyzývá k pokání, jak nám o tom podává zprávu například sv. Lukáš: „Jestliže se neobrátíte, všichni zahynete.“ (Lk 13,5) Přitom však rozšiřuje obzor pozemského života s výhledem na život

věčný. Štěstí zde na zemi je skutečnost pomíjivá, relativní, někdy bohužel nedostupná každému; naopak skutečné štěstí je přislíbeno všem, *v naději*; je třeba učinit z něj klíčový bod zájmu našeho hledání, naší snahy a našich rozhodnutí. Což neřekla Panna Maria svaté Bernadettě: „neslibuji ti, že budeš šťastná v tomto světě, ale na onom“?

Toto přislíbení, které ona sama pronesla, se zvláštní silou zaznívá v této zemi, ve Francii, a převrací naši současnou mentalitu. V tomto okamžiku dějin, uprostřed společnosti hnané úsilím po pokroku a materiálním prospěchu, někdy však v pokušení zapomenout na horizont věčnosti, nám přichází Maria připomenout velikost a šíři našeho povolání k životu, k životu věčnému. Tváří v tvář současným trendům, které usilují přehodnotit význam lidského života ve vztahu k nemoci, utrpení nebo stáří, se jeskyně v Massabielle představuje jako svatyně křesťanské naděje. Zde se neodmítá žádná křehkost. Vaše berle, vaše kolečková křesla, vaše skryté slzy nejsou žádnou překážkou: jsou místem *par excellence*, na němž jste plně respektováni, přijímáni a proměňováni nekonečnou Boží láskou. Lurdy jsou požehnaným místem vyznání víry v krásu a posvátnost života, protože život je zde přijímán jako vzácný Boží dar, povolaný k tomu, aby navěky zářil láskou nebeského Otce.

„Slibuji ti!“ Ano, věčný život je spolehlivý, jistý *slib*, který nám Pán dává. Už jej pro nás získal svou smrtí na kříži a svým zmrtvýchvstáním; a již ho v nás uskutečňuje každým dnem v milosti křtu. Čeká nás u našich dveří, ale náleží nám na základě svobodného přijetí, tím, že se ho chopíme, že mu nebudeme klást překážky. Překážkou pro milost a pro věčný život, jedinou překážkou je hřích, zakřivení do sebe sama, odmítnutí Boha, které nás uzavírá do našich temnot! Naše osobní zodpovědnost je tedy v sázce, a jde opravdu o hodně! Bůh nás chtěl mít svobodné, protože svoboda je podmínkou lásky – nelze milovat pod nátlakem. Tuto svobodu, která nám byla darována, musíme využít v onom „ano“ Kristu s pomocí jeho milosti a po vzoru onoho „ano“ Mariina; v onom „ano“ neustále obnovovaném, a to až do posledního dechu: „nyní i v hodinu smrti naší“, jak říkáme v modlitbě Zdrávas, Maria.

Tato naléhavá výzva k obrácení zaznívá i ve slovech, která pronesla sama Maria: „Pokání! Pokání! Pokání!“ Toto slovo opakuje třikrát! A zve Bernadettu, aby je doplnila určitými gesty. Pročpak? Jsme příliš váhaví to pochopit? Pokládáme se za bezhříšné příliš snadno? Nekonáme pokání dostatečně? Svatá Panna nás žádá, abychom konali pokání nejen sami za sebe, jelikož toho máme zapotřebí, ale i „za hříšníky“, za svět, s nímž to jde špatným směrem. Jako by naše srdce mohla zůstat netečná tváří v tvář konfliktům, které se šíří víc a více, které ničí tolik nevinných životů. Zlo, které poznamenává naši dobu, totiž vychází z lidského srdce; Bůh za ně nenese odpovědnost. „Není to mé jednání, které není správné – je to vaše jednání,“ říká synům Izraele (Ez 18,25). Je to tedy lidské srdce, které se musí proměnit – tím naším počínajíc.

EUCHARISTIE S POUTNÍKY V MASSABIELLSKÉ JESKYNI, Lourdes, Francie, *Peregrinatio ad Immaculuatam Conceptionem,* 21. června 2008.

Pokání je skutek vyvolaný láskou v solidaritě s lidským rodem; láskou k Bohu, která má zhojit rány v jeho Srdci zraněnému našimi hříchy; láskou ke všem našim lidským bratřím a sestrám, kteří neslyší tuto výzvu k obrácení a jejichž selhání vedou ke smrti. Tento požadavek obrácení se týká i celé církve na její pozemské cestě. Právě ona musí mít odvahu prožívat obrácení na prvním místě. Aby se uzdravily hluboké rány, nevěrnosti a bolestné zkratky cestou zla, které byly spáchány v samotném nitru církve, musíme se v pokoře vystavit Pánovu uzdravujícímu pohledu. Poznat vlastní chyby je zcela nezbytnou

podmínkou pro duchovní růst, jak napsal sv. Augustin: „Ať tě stále mrzí, čím jsi, chceš-li dosáhnout toho, čím nejsi.“ (*Promluva* 169,15.18)

Výzva naší Matky k nezbytné modlitbě a k obrácení nás naplňuje velkou nadějí. Ukazuje nám totiž prostředek, jak změnit stav věcí, prostředek, jímž není nic jiného než spojit se s utrpením Kristovým. Pro vás, drazí nemocní, tak početní zde v Lurdech, kteří víte, co utrpení znamená, pro vás je možné prožívat své bolesti a svá trápení v duchu oběti, a tak vstoupit do tohoto procesu vykoupení, jehož je světu tolik zapotřebí. V tomto smyslu jste právě vy v srdci církve a vaše úloha je nenahraditelná.

Poutníci, bratři a sestry, z Lurd se nevrátíte stejní, jako jste sem přišli: vrátíte se jako misionáři naděje! Toto je zázrak tohoto místa – vzbudit radost a naději v samém srdci trápení a bolesti. Panna Maria uzdravuje náš pohled a proměňuje naše srdce, kterým daruje pokoj. Staňte se ve svých zemích, ve svých diecézích a svých rodinách aktivními svědky této božské síly a něhy, která nás uschopňuje pokračovat v cestě a dosáhnout jejího cíle. Putujte vstříc budoucnosti, podepíráni modlitbami nemocných a láskou naší Matky. Nebojte se bouří tohoto světa; svatá Matka Boží bdí nad naší cestou, obestírá církev ochranným pláštěm své něhy. Ona, zářící jitřní hvězda, střeží naše kroky na cestě k radostnému zrození ve vlastním životě jejího Syna Ježíše.

Marie Knapová a Vojtěch Bureš v Lurdech, červenec 1991

V závěru mše pozval Lev XIV. přítomné i diváky k modlitbě Anděl Páně. Poděkoval francouzsky, anglicky a španělsky všem, kdo se účastnili mše přímo v Lurdech či prostřednictvím médií. Připomněl, že v Lurdech se Panna Maria setkala se sv. Bernadettou s růžencem v rukou, a vyzval proto všechny aby se v říjnu spojili v této modlitbě za ukončení válek. Po latinské modlitbě, již vedl, pak Svatý otec udělil závěrečné požehnání. Před odchodem od oltáře se ještě krátce zastavil před sochou Panny Marie.

Drazí bratři a sestry,

velmi srdečně zdravím vás všechny, kteří jste se účastnili této eucharistické slavnosti! A stejně tak posílám pozdravy všem těm, kdo se s námi spojili prostřednictvím médií, zvláště nemocným.

Nyní se spojíme v modlitbě Anděl Páně, v oné prosté a úžasné modlitbě, která nám pomáhá prožívat každý den ve spojení s Boží vůlí po příkladu Panny Marie.

Předtím však bych chtěl vyslovit jednu výzvu, která mi na tomto místě zvláště leží na srdci. Právě zde se Panna Maria zjevila sv. Bernadettě s růžencem v rukou, a můžeme říci, vedla ji v modlitbě. Proto právě dnes, jako bych já sám obdržel tuto její prosbu, chci pozvat všechny věřící a všechny křesťanské komunity k modlitbě růžence během nastávajícího října, a to na zvláštní úmysl, totiž aby ustaly války a aby mezi národy zmítanými konflikty zavládl mír. Spojme tuto modlitbu s konkrétními skutky pokání a milosrdenství a s neustálým úsilím o dialog a o smíření.

Kéž se naše přesvatá Matka za nás přimlouvá!

Putování s Marii, zářícím majákem v nocích světa

Přáním Svatého otce bylo osobně kráčet ve světelném procesí, které v Lurdech zakončuje den poutníků. Jak uvedl rektor poutního místa, Svatý otec

si výslovně přál jít v procesí za sochou Panny Marie "jako poutník mezi poutníky". Na závěr oslovil shromáždění a svěřil všechny nemocné přímluvě Matky Boží:

Dnes večer jsme se tu sešli, abychom odpověděli na prosbu, kterou Panna Maria prostřednictvím svaté Bernardety adresovala kněžím: „Ať sem přijdou v procesí.“ Jak dojemné je vidět věřící lid, jak z generace na generaci s láskou a důvěrou odpovídá na láskyplné pozvání Panny Marie. Jak útěšné je slyšet křesťany zpívající hymny plné horlivosti a víry a kráčející se svící v ruce ke své Nebeské Matce, Matce, kterou nám Ježíš daroval na kříži. Děkuji Pánu, že i já mohu dnes večer odpovědět na výzvu naší Matky a stát se poutníkem mezi poutníky.

Toto světlo, které nás vede a přitahuje, je světlem naděje, která nás nikdy neopouští, jakkoli kráčíme po cestě tohoto života často provázené zkouškami, ale již prostoupené radostí z vědomí, že jsme Boží děti, milovaní a spasení Ježíšem. Nemocní lidé jsou privilegovanými svědky této proměny existence skrze víru a lásku k Bohu i k bližnímu. Je třeba přijít sem a zúčastnit se tohoto procesí s vámi, drazí nemocní, abychom to mohli plně zakusit. Jak řekl papež Pius XII.: „Nikdy […] v žádném koutu země nekráčel podobný průvod utrpení, nikdy se však neukázalo takové vyzařování pokoje, vyrovnanosti a radosti“ (Encyklika Le pèlerinage de Lourdes, 2. července 1957, I).

A jestliže je takový zázrak možný – zázrak vyvolávající pokoj a radost uprostřed utrpení –, pak je to proto, že Bůh nám dává milost vnímat oživující přítomnost vzkříšeného Krista uprostřed nás. Dává nám možnost upřít pohled k vzdálenější budoucnosti, za hranice našeho pozemského obzoru, k budoucnosti nekonečného štěstí v Bohu, o které jsme přesvědčeni, že ji dosáhneme, pokud zůstaneme pevní ve víře a v lásce. K tomu nás povzbuzuje svatý Pavel: „Utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás“ (*Řm* 8,18). Drazí nemocní, mějte vždy na paměti tato zlatá slova: *současná utrpení nejsou srovnatelná s budoucí slávou, která se na nás zjeví*.

Jsme tedy voláni, abychom vytrvali na naší cestě, znovu a znovu, nakolik nám budou dopřány dny našeho života na tomto světě, v němž nás Maria předchází. A s důvěrou budeme spěchat k Ní, jejíž Neposkvrněné početí září jako maják uprostřed noci. „Ona je […] znamením vítězství lásky, dobra a Boha, který dává našemu světu naději, kterou potřebuje. Dnes večer obraťme svůj pohled na Marii, tak slavnou a tak lidskou, a nechme ji, ať nás vede k Bohu, který vítězí“ (Benedikt XVI., *Homilie při procesí „aux flambeaux“*, 13. září 2008).

„Já jsem Neposkvrněné početí!“ Právě Maria sebe označila právě na tomto místě, s nejvyšší pokorou, ale s vděčností Bohu za naprosto jedinečné privilegium, jemuž se těšila a které je pro nás úsvitem spásy. Pro zásluhy svého Utrpení a Vzkříšení chtěl Ježíš uchránit svou Matku před jakoukoli stopou dědičného hříchu; učinil z ní novou Evu, nad kterou ďábel nikdy nebude mít žádnou moc, od níž vše začíná nanovo, díky níž je opět všechno možné, jak pro svět, tak pro každého z nás.

Proto její podpora a přímluva nejsou druhořadé pro křesťana, který chce přijmout milost Vykoupení získanou Ježíšovou krví a bojovat proti zlu. Ona je hvězda mořská – *Stella maris* – která nám pomáhá v souženích, jak to výstižně vyjádřil svatý Bernard: „Ó, kdokoli jsi, ty, jenž cítíš, že se zmítáš mezi bouřemi a vichřicemi v proudu tohoto světa, místo abys kráčel jistě po zemi, ‚neodvracej zrak‘ od záře této hvězdy, nechceš-li být přemožen bouřemi! […] Následuješ-li ji, nezabloudíš; modlíš-li se k ní, nezoufáš si; myslíš-li na ni, nezmýlíš se. Drží-li tě Ona, nepadneš; chrání-li tě, nebudeš se bát; vede-li tě, neunavíš se; dá-li ti svou horlivost, dosáhneš svého cíle (sv. Bernard, *Chvály Panny Marie, Druhá homilie*, 17, in: *Opere di San Bernardo*, II, Sentenze e altri testi, Milano 1990, s. 91).

A tak, drazí bratři a sestry, poutníci a nemocní, kteří jste přišli z Francie a z celého světa, abyste se zúčastnili tohoto světelného procesí, tak nadšeného a pokojného, přinesme své nejvnitřnější a nejnaléhavější úmysly a předložme je Panně Marii – úmysly své osobní i za celý svět. Když rozjímáme nad Ní a

jejím Neposkvrněném početí, vzmáhá se v našich srdcích radost a nezvratná naděje, neboť ona, oděná sluncem, s měsícem pod nohama a korunovaná hvězdami, je slavná, mocná; a zároveň pokorná, nám velmi blízká, je Matkou Ježíše, je naší Matkou.

Ó Neposkvrněná Panno, dej, ať toto světlo, které dnes večer držíme v rukou, v našich životech nikdy neuhasne, ať osvětluje budoucnost a již dnes nám otevírá cestu k zaslíbením věčného života.

✠

Svatý otec se v ranních hodinách rozloučil v Lurdech a vydal se na cestu do hlavního města Lotrinska. Méty (Mety), nebo také Metz, metropole francouzského departementu Moselle na soutoku řek Mosely a Seille, představuje historické srdce regionu poznamenaného evropskými konflikty i následným smířením. Papežská návštěva v tomto hraničním městě vyzdvihuje především odkaz Roberta Schumana, jednoho z otců zakladatelů sjednocené Evropy, kterého papež František v roce 2019 prohlásil za ctihodného. Schumanův život připomíná, že evropské společenství vyrůstá ze služby člověku, solidarity a duchovního základu.

Čtvrtý a poslední den své francouzské cesty strávil papež Lev Metách. Dopoledne měl na programu mezináboženské setkání a poté další, nadepsané „Ke kořenům Evropy za mír a jednotu" v Kongresovém centru Roberta Schumana. Odpoledne sloužil mši svatou v katedrále sv. Štěpána, jedním z klenotů francouzské vrcholné gotiky.

Robert Schuman zahájil svou profesní kariéru jako právník právě v Metách, než se pustil do ambiciózního projektu politické integrace kontinentu, jehož vyvrcholením byla deklarace z 9. května 1950, považovaná za zakládající dokument nové Evropy.

Dějiny města ztělesňují evropský kosmopolitismus, který Schuman nejen zastával, ale i ztělesňoval. Narodil se jako německý občan v Lucembursku, a v roce 1919 stal občanem Francie, poté co bylo Alsasko a Lotrinsko, v němž žil, vráceno Francii.

Mety jsou dnes multietnickým centrem, sjednoceným pod evropskou vlajkou. Tuto myšlenku dnes symbolicky představuje řada vlajek zdobících radnici: vatikánská, francouzská a vlajka Evropské unie.

Také svědectví obyvatel očekávajících příjezd papeže, ukazují na společenství, které se prezentuje jako významné centrum a katalyzátor Evropy. Evropy, která – jak poznamenal papež František ve svém projevu předneseném v Evropském parlamentu ve Štrasburku 25. listopadu 2014 – by se měla znovu stát plodnou a živou.

„Na rozdíl od narativů podněcovaných strachem, které nám chtějí namluvit opak, mír dosažený v Evropě nikdy neztratí svůj lesk a může sloužit jako vzor pro budování toho, co papež rád nazývá ‚civilizací lásky'" — řekl vatikánským médiím Axel Raynaud, člen Fraternité Européenne d'Étudiants Robert Schuman Argentorata.

V Kongresovém centru Lev XIV. hovořil o míru a jednotě — hodnotách, za které Schuman bojoval, a to právě na pozadí jejich protikladu: války. Po vypuknutí II. světové války byl zatčen a uvězněn gestapem, 1. srpna 1941 však uprchl a do konce války se

skrýval především v klášterech a řeholních komunitách. Budova Kongresového centra stojí v moderní čtvrti Quartier de l'Amphithéâtre, která představuje urbanistický článek spojující obě identity – francouzskou i německou.

Katedrála sv. Štěpána v Metách patří k nejimpozantnějším dílům gotické architektury. Její hlavní loď, vysoká přes 41 metrů, je po Beauvais a Amiens třetí nejvyšší ve Francii.

Jakmile překročíte práh, váš pohled okamžitě upoutá cyklus vitráží, které zabírají neuvěřitelných 6 500 metrů čtverečních. Barevné světlo, které zalévá architektonický prostor a proměňuje všednost v posvátnost, vyneslo katedrále přezdívku „Lanterne du Bon Dieu", tedy „Lucerna Dobrého Boha". A být Lucernou Boží, která zprostředkovává Boží světlo, přináší Jeho pokoj a ukazuje na Jeho působení v dějinách i Jím udávaný směr pro budoucnost evropských národů, chce být také papež Lev XIV.

„Ke kořenům Evropy za mír a jednotu"

Schumanovo centrum, Metz

Vážený pane prezidente, vážený pane kardinále, vážení občanští a náboženští představitelé, dámy a pánové,

velmi mne těší, že mohu být zde, v tomto historickém městě, křižovatce v srdci kontinentu, na setkání s výmluvným názvem: *Ke kořenům Evropy za mír a jednotu*. Děkuji vám za laskavá slova, která mi byla právě adresována. Zmíněný titul je bezpochyby inspirován postavou ctihodného Roberta Schumana, jemuž dnes chceme vzdát zvláštní poctu v tomto centru, které nese jeho jméno, a především zde, v Moselském regionu, kde dlouho žil, kde odpočívá a který po mnoho let

zastupoval v Národním shromáždění. Právě z tohoto regionu, s jeho pohnutými osudy v 19. a 20. století, čerpal inspiraci, aby pomohl utvářet Evropu dneška i zítřka prostřednictvím své proslulé *Deklarace* z 9. května 1950. Tento text představuje zároveň výchozí i konečný bod jeho úsilí o smíření a jednotu evropského kontinentu, které vyznačovalo celý jeho život.

Dnes se chceme v myšlenkách vydat na cestu, která začíná u kořenů Evropy, vede k její současnosti a směřuje do budoucnosti. Ptáme se, jak byl Robert Schuman formován dějinami této země, jejíž byl synem, a jak přispěl zásadním způsobem k utváření moderní Evropy, do té míry, že je považován za "Otce zakladatele“.

Podat definici Evropy, je vždycky obtížné, ať už jde o současnost, nebo o minulost. Evropa si totiž začínala uvědomovala svou identitu postupně, v historických epochách helénistické civilizace, Římské říše a poté v období šíření křesťanství a v průběhu času integrovala nové kultury, mezi jinými germánské a slovanské, a postupně zahrnovala stále rozsáhlejší oblasti.

Evropu je tedy třeba chápat předně jako kulturní a historickou realitu, a teprve potom jako realitu geografickou. V průběhu staletí nabývala nových hranic a nových definic, procházela obdobími růstu, hlubokých krizí i nových renesancí. Jednou z konstant, kterou lze v její dlouhé a bouřlivé cestě dějinami pozorovat, je skutečnost, že Evropa se rozvíjela a pokročila tehdy, když byla schopna zpracovat pozitivní aspekty své minulosti a znovu je prezentovat v nových a kreativních podobách díky setkání s druhými. Evropská civilizace je totiž také výsledkem dávných setkání, jakkoli nebyly vždy snadné. Stačí si vzpomenout na přítomnost arabské kultury na Pyrenejském poloostrově nebo na pronikání „Starého kontinentu“ do „Nového světa“, které vedlo – někdy bolestivým způsobem – k novým syntézám na americkém kontinentu.

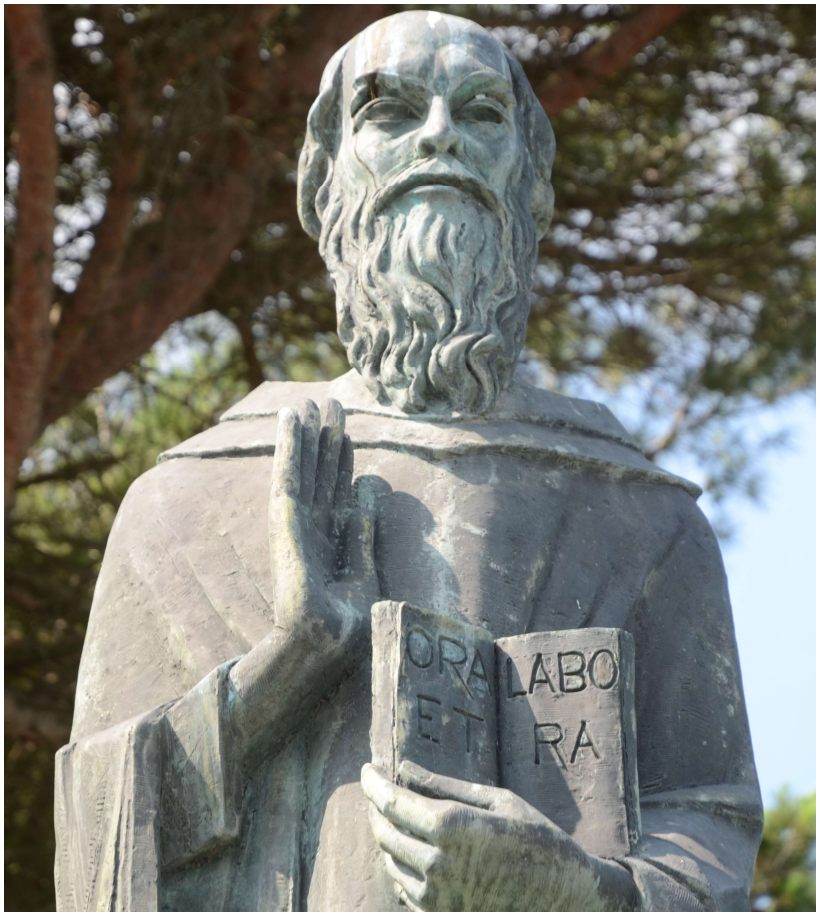

Abychom však pochopili tuto dlouhou historii, nelze opomenout dalšího Otce Evropy: svatého Benedikta,

kterého svatý papež Pavel VI. v roce 1964 prohlásil za patrona Evropy a označil ho za „posla míru, tvůrce jednoty, učitele civilizace“ (S. Paolo VI, Apoštolský list *Pacis nuntius* (24. října 1964): *AAS* 56 (1964), 965.). Pomoc chudým, nemocným a starým lidem; výchova dětí a univerzity; nemocnice a lékařství; architektura a stavebnictví; rozvoj věd; právo a organizace měst i států samých – tolik oblastí života v Evropě bylo hluboce ovlivněno svatým Benediktem a jeho mnichy! Nebýt této mnišské kultivace, evropská civilizace, jak ji známe, by neexistovala. Zde, v Metách, mimo jiné díky dílu svatého Crodeganga, vládl benediktinský duch bratrství, společenství a sdílení. Právě odtud se gregoriánský chorál rozšířil do karolínských území a přinesl harmonii a krásu na celý kontinent.

POUTNÍCI V OPATSTVÍ MONTECASSINO, *Peregrinatio ad Fontem Pacis*, Montecassino Itálie, 4.7.2026.

Nelze tedy hovořit o Evropě, aniž bychom zmínili křesťanství. Robert Schuman si toho byl dobře vědom, když prohlásil: „Křesťanství učilo o přirozené rovnosti všech lidí, dětí téhož Boha, vykoupených týmž Kristem, bez rozdílu rasy, barvy pleti, třídy či povolání. Uvedlo do povědomí důstojnost práce a povinnost všech věnovat se jí. Uznalo prvenství vnitřních hodnot, které jako jediné člověka zušlechťují. Univerzální zákon lásky a milosrdenství učinil z každého člověka našeho bližního a právě na něm se od té doby zakládají společenské vztahy v křesťanském světě“ (R. Schuman, *Pour l'Europe*, Ginevra 20105, 57-58).

Další z Otců zakladatelů současné Evropy, Alcide De Gasperi, se k němu připojuje a klade důraz na „společné evropské dědictví“ (Srov. A. De Gasperi, *La nostra patria Europa. Discorso alla Conferenza Parlamentare Europea*, 21. dubna 1954, in: *Alcide De Gasperi e la politica internazionale*, Roma 1990, vol. III, 437-440.), tedy „onu jednotnou morálku, která vyzdvihuje osobnost a

odpovědnost lidské osoby s jejím kvasem evangelního bratrství, s její úctou k právu zděděnému ze starověku, s její úctou ke kráse zušlechtěné v průběhu staletí, s její touhou po pravdě a spravedlnosti vytříbenou tisíciletou zkušeností“ (tamtéž).

Odkaz na dluh evropské kultury vůči křesťanství není exkluzivním konfesním kritériem (srov. tamtéž), nýbrž umožňuje lépe pochopit, do jaké míry je otevřenost transcendentnu vždy podstatnou dimenzí lidské osoby a živým zdrojem civilizace.

V tomto ohledu má velký význam článek 17 *Smlouvy o fungování Evropské unie*. Podporuje „otevřený, transparentní a pravidelný dialog“ s církvemi, vždy s respektem a bez zasahování do „*statutu*, kterému se těší“ v členských státech. Sekularita, která upravuje život států, neznamená pouze nekonfesní charakter občanských institucí, ale předpokládá skutečnou spolupráci mezi stranami, stejně jako respektování autonomie církví ze strany státních a unijních orgánů a podporu jejich svobody organizace, projevu a vyznání.

Jde o to vrátit se k prameni hodnot, které tvoří základ občanského soužití, tedy „všeobecných hodnot nedotknutelných a nezcizitelných práv člověka, svobody, demokracie, rovnosti a právního státu“ (Smlouva o Evropské unii, *Preambule*).

V dnešním multikulturním kontextu vede potvrzení všeobecnosti těchto hodnot, které je nezbytné pro jejich přežití, také ke znovuobjevení vlastních kořenů a k otevřenosti dialogu s druhými.

Jde o společenskou a politickou nutnost, aby byla znovuobjevena ústřední role lidské osoby a aby byl dán skutečný obsah slovům jako svoboda, demokracie, mír a jednota. V tomto smyslu je cenná výzva papeže Františka, abychom ocenili komplexnost evropské reality v celém bohatství jejích tradic a sensibilit, přičemž zdůrazňuje „výzvu konstruktivní harmonie, prosté jakékoli hegemonie“ (František, Promluva k Radě Evropy (25. listopadu 2014)).

Tento dvojí pohyb, spočívající ve znovuobjevení a v dialogu, umožní také znovu nalézt správnou rovnováhu mezi právy samými, stejně jako mezi právy a povinnostmi, protože – jak vždy připomínal papež František – „s pojmem práva se již nezdá být spojován stejně podstatný a komplementární pojem povinnosti, takže nakonec dochází k prosazování práv jednotlivce, aniž by se bralo v úvahu, že každý člověk je vázán na sociální kontext, v němž jsou jeho práva a povinnosti propojeny s právy a povinnostmi ostatních a se společným dobrem společnosti samotné“ (František, Promluva k Evropskému parlamentu (25. listopadu 2014)).

Současná Evropa totiž stojí před novou etapou své dlouhé historie setkávání, a to s příchodem na tento kontinent mnoha mužů a žen prchajících z válečných

zón a před pronásledováním nebo hledajících lepší život daleko od chudoby a bídných životních podmínek.

Jak jsem řekl během své nedávné návštěvy Kanárských ostrovů ve Španělsku: „Lidská důstojnost vyžaduje legální a bezpečné cesty, pomoc a podporu, skutečnou spolupráci [v boji] proti převaděčům, účinnou ochranu obětí, seriózní procesy přijímání a integrace a politiku, která každému člověku umožní žít důstojně ve své vlasti“ (*Setkání s organizacemi pro přijímání migrantů*).

To všechno však ještě není dostačující: přijmout člověka znamená začlenit ho jako člena vlastní rodiny, nabídnout mu možnost rozvíjet své talenty, schopnosti a citlivost, ale také vcítit se do ducha domu, který ho přijímá. Je třeba postihnout historický význam toho, co se děje, totiž bezprecedentní setkání národů a kultur, které nás vybízí k tvůrčímu znovuobjevení našich kořenů a zároveň k pozornému naslouchání druhému. Všeobecnost základních hodnot Evropy nám dává jistotu, že tento dialog je možný a že může poskytnout našim společnostem pevný základ a umožnit, abychom účinněji působili ve prospěch míru a smířeného světa.

Právě toto jasné vědomí inspirovalo muže jako Schuman k překonání rozporu mezi kulturními identitami a k vytvoření evropských institucí po skončení strašlivé tragédie II. světové války, která ukázala, jak velké zlo dokáže člověk způsobit, když se domnívá, že při výkonu své moci nenarazí na žádné překážky.

Robert Schuman, který zažil neustále se měnící hranice, přispěl k položení základů Evropy, která si uvědomovala naléhavost zboření zdí, jež ji rozdělovaly. Jeho křesťanská výchova mu vštípila hodnotu rovnosti bez ohledu na rasu či sociální třídu a naučila ho úctě k práci. Střídání různých národních suverenit v něm utvrdilo význam mezinárodního práva a hodnotu daného slova. Schuman, který vyrůstal v prostředí, kde se zdálo, že pýcha a duch pomsty převládají, se zasazoval o mír a bratrství mezi národy, které si po dlouhých vzájemných bojích konečně uvědomily, že se navzájem potřebují.

Jaká ponaučení tedy Robert Schuman zanechal dnešní Evropě a světu? Především hluboká touha po míru. Bohužel se dnes válka znovu objevila, a to i v Evropě: nové „zbytečné krveprolití“ (Benedetto XV, *Lettera ai capi dei popoli belligeranti* (1. srpna 1917): *AAS* 9 (1917), 423)., které každý den způsobuje nespočet civilních obětí. A i dnes, stejně jako v roce 1950, zůstávají slova obsažená v *Schumanově deklaraci* aktuální: „Příspěvek, který může organizovaná a živá Evropa poskytnout civilizaci, je nepostradatelný pro udržení mírových vztahů“ (Schumanova deklarace, Paříž, 9. května 1950). Je

třeba zapojit se do trpělivého dialogu, prokázat odvahu při vyjednávání a být připraveni obětovat některé pozice ve jménu vyššího dobra, jímž je mír.

Hledání míru v Evropě, stejně jako ve zbytku světa, se samozřejmě nesmí zaměňovat s naivním irénismem. Naopak, Schumanova slova jsou aktuálnější než kdy jindy: „Světový mír nelze zachovat bez tvůrčích snah úměrných nebezpečím, která jej ohrožují“ (tamtéž). Je však třeba se mít na pozoru před iluzí zbrojení. „Není náhodou, že opakované výzvy ke zvýšení vojenských výdajů a z nich vyplývající rozhodnutí jsou mnoha vládci prezentovány s odůvodněním, že ostatní představují nebezpečí“ (*Poselství k LIX. Světovému dni míru*, 1. ledna 2026). Podpora míru je aktivní činnost. Dnes si musíme položit otázku, zda skutečně vyvíjíme „tvůrčí úsilí“ na podporu světového míru, nebo zda se pouze snažíme „regulovat krvácení války“ a lépe se připravit na ty, o nichž předpokládáme, že teprve přijdou.

Evropa podle Schumana je kontinent, kde se dává přednost dialogu před ozbrojeným střetem; kde se sdružují zdroje, aby se zajistilo, že „každá válka [...] se stane nejen nemyslitelnou, ale i materiálně nemožnou“ (tamtéž).

Evropa podle Schumana je založena na dodržování mezinárodního práva, které na rozdíl od vnitrostátních práv nemůže být státem vynuceno silou, ale opírá se o všeobecně uznávanou zásadu, podle níž *pacta sunt servanda*. Tato zásada je pečlivě zachovávána specifickou legislativou tohoto regionu, která se vztahuje i na vztahy mezi státem a katolickou církví na základě konkordátu z roku 1801 mezi Svatým stolcem a Francií, jenž je stále platný.

Mezinárodní právo a multilateralismus zdůrazňují skutečnou rovnost států v jejich vzájemných vztazích a představují nejlepší protilátku na touhu po nadvládě, která je zdrojem každého konfliktu. Dnes se vztahy mezi lidmi i mezi státy stávají stále barbarštějšími. Pohrdá se hodnotou daného; lži a podvody se stávají předmětem chlouby. Evropa může této spirále učinit přítrž díky úctě k druhému, kterou dokázala pěstovat a zachovat, neboť v posledních osmdesáti letech dostatečně prokázala, že je možné prosazovat odlišné názory, požadavky a zájmy tím, že se strany setkávají, místo aby se střetávaly.

Schuman nám připomíná, že je třeba vždy projevovat realismus a odvahu: „Evropa,“ tvrdil, „nevznikne náhle, ani jako hotová konstrukce: vznikne skrze konkrétní činy, které nejprve vytvoří skutečnou solidaritu” (tamtéž). Nikdy nesmíme ztratit důvěru ve svou schopnost pokročit vpřed, i když jsou učiněné kroky někdy malé a téměř nepostřehnutelné. Moderní nárok „mít všechno a hned“ neodpovídá evropské historii a kultuře, které naopak učí hodnotě času a trpělivosti. Právě malými kroky lze tuto konkrétní solidaritu oživit, což znamená, že se nikdo nebude cítit opuštěný či zapomenutý.

Když sdílím tyto úvahy, myslím především na mladé lidi, kteří jsou povoláni budovat Evropu dneška i zítřka. Jak již poznamenal Schuman: „Ať se tato myšlenka smířené, sjednocené a silné Evropy stane od nynějška mottem pro mladé generace, toužící sloužit lidstvu konečně osvobozenému od nenávisti a strachu, které se po příliš dlouhém období rozkolů znovu učí křesťanskému bratrství“ (R. Schuman, *Pour l'Europe*, 46).

Mladým lidem říkám: Mějte odvahu zodpovědně žít poslání budovat pokoj ve svých srdcích, ve svých vztazích, ve svých rodinách, ve školách a na univerzitách, v životě svých měst, svých zemí i celé Evropy.

Nepodléhejte logice násilí a útlaku.

Milujte život v každém okamžiku a nebojte se budoucnosti!

Nebojte se založit rodinu, mít děti, bránit důstojnost každého člověka, od prvního okamžiku v matčině lůně až do posledního dechu.

Nebojte se neúnavně pracovat ve prospěch svých společenství, a to i prostřednictvím politické angažovanosti.

Buďte tvůrci společenství!

A s vámi bude pevně zakořeněná Evropa i nadále vzkvétat a inspirovat celý svět.

Kéž vás Bůh v těchto rozhodnutích podepírá a kéž požehná a chrání celou Evropu!

V závěru své apoštolské cesty do Francie slavil Lev XIV. mši v katedrále sv. Štěpána ve městě Méty/Metz. Ve své promluvě zmínil i jedinečné postavení, jemuž se těší církev v Alsasku v celofrancouzském kontextu:

Budoucnost Evropy nespočívá v uniformitě, ale v harmonii rozdílů

Drazí bratři a sestry,

S velkou radostí předsedám této eucharistii, při níž svěřujeme Pánu cestu společenství v diecézi Méty i v celé Evropě. Na této požehnané zemi v povodí Moselly, která nepřestala být křižovatkou národů a která kdysi tvořila bolestnou hranici rozdělující Evropu, dnes zaznívá Boží zaslíbení se zvláštní silou. V prvním čtení (srov. Iz 32,15–18) hovoří prorok Izaiáš o příchodu Božího království s užitím slov jako právo, spravedlnost a pokoj. Využívá tří obrazů: pouště, zahrady a domova.

Na poušti, tedy na místě podstaty a ticha, je nastolováno *právo*, to znamená zákon, který pomáhá člověku kráčet po cestě dobra. Tento drsný obraz nám připomíná důležitost jednoduchosti a toho, co je podstatné, a to nám umožňuje sladit své hodnoty a rozhodnutí a dát se formovat k odříkání a oběti.

Druhým obrazem je *zahrada*, kde vládne *spravedlnost*. Je-li poušť místem nezbytného, je zahrada místem krásy. Zde najdeme vodu, zde klíčí osivo, zde raší pupeny, zde rozkvétají květiny – každé ve své zvláštní kráse. Takový je účinek spravedlivého života, který umožňuje každému, aby se plně rozvinul ve svobodném souznění s Božími plány.

Třetí je obraz *domova*, místa *pokoje*. Všimněme si, že poušť i zahrada jsou situacemi, v nichž jedná především Bůh, který dává růst a kvést; oproti tomu stavba domu vyžaduje přímější a zásadnější lidskou angažovanost, která uvádí v činnost své síly a schopnosti prostřednictvím společného úsilí – na skutečném „staveništi“. Pokoj, který je Božím darem, tedy vyžaduje lidskou odpověď ve sdíleném nasazení. Krom toho dům je více než jen navršením kamenů; dům je místem lidské přítomnosti a lásky. V tomto smyslu nám prorocké slovo připomíná, že ve světě poznamenaném hranicemi se svornost buduje jedině v lásce, která se umí dělit o radosti i bolesti, která umí povzbuzovat i odpouštět, bez vypočítavosti a bez hranic – tak jako v rodině.

Evangelium, které jsme vyslechli, k nám promlouvá stejně (srov. Mt 5,38–48). I když jsme dnes v tomto světě svědky mnoha násilí, manipulace a arogance na nejrůznějších úrovních, Ježíš nás učí, jak proměňovat pouště v oázy, jak sázet zahrady a stavět domy. Ukazuje nám cestu, která vede skrze odpuštění, milosrdenství a velkodušnost: „Kdo tě udeří na pravou tvář, nastav mu i druhou. A kdo se s tebou chce přít o košili, tomu dej i plášť. A nutí-li tě někdo, abys s ním ušel tisíc kroků, ujdi s ním dva tisíce.“ (Mt 5,39–41)

Pro někoho by tato slova mohla znít jako slabost, nebo dokonce kapitulace před zlem; nic takového v nich však není. Rozhlédněme se bedlivě kolem sebe: co ve světě a v nás samotných přináší postoj pomsty, odplaty a odmítnutí? A jaký výsledek pro lidstvo můžeme očekávat od vztahů a systémů prosáknutých

logikou bez slitování, která z tohoto postoje vyvěrá? Vy, kteří jste dětmi této země rozdrásané bratrovražednými konflikty minulých dob, dobře víte, že není pravda, tvrdíme-li, že ten, kdo se mstí, je silnější než ten, kdo odpouští. Není pravda, že ten, kdo nikdy neustoupí, je silnější než ten, kdo hledá smíření. Není pravda, že ten, kdo za sebou zabouchne dveře, je silnější než ten, kdo čelí výzvě kráčet pospolu.

Méty a Mosella jsou pro celý svět svědky toho, že odpuštění je možné jen pro toho, kdo má odvahu rozlomit řetěz odplaty. Je k tomu zapotřebí mnoho síly a hledání rovnováhy, abychom se nenechali zaplavit zlem, zvláště jsou-li utržené rány hluboké. Tváří v tvář nespravedlnosti je ale pro člověka jedinou cestou k záchraně láska, která se stará o druhého a která usiluje o nastolení důvěry za všech okolností, dokonce i za těch nejhůře přijatelných (srov. Mt 5,42). Zákon, spravedlnost a pokoj jsou proto etapy cesty obrácení, která se musí z cesty osobní stávat stále více společnou, cestou k civilizaci mající v úctě člověka a jeho Stvořitele.

Není náhodou, že sv. Augustin definuje pokoj Božího města jako harmonické společenství, v němž se lidé radují z Boha a v Něm jedni z druhých (srov. *O obci Boží* XIX,13.1). A stejně tak hovoří o míru mezi lidmi jako o plodu uspořádaného pokoje, v němž každý uznává a respektuje u druhého jedinečnou a posvátnou důstojnost a úlohu.

Zde v Métách je vhodné připomenout, že existují hodnoty, na nichž byla v proudu staletí vybudována Evropa, jak ji známe dnes, se svým duchovním a mravním dědictvím, nemluvě o dědictví ekonomickém a politickém. Jak s oblibou důrazně připomínat sv. Jan Pavel II. (srov. *promluva k Proevropskému shromáždění*, Santiago de Compostella 19. listopadu 1982), její kořeny vyrůstají z životů a díla mužů i žen, kteří žili, hlásali a sdíleli učení evangelia. To dosvědčuje velký přínos duchovní, kulturní, ba dokonce zemědělský a řemeslný, který mělo mnišství v dějinách tohoto světadílu, stejně jako dílo světců, jako byl obdivuhodný Chrodegang, neúnavný pastýř tohoto společenství, který přímo zde svými *Pravidly kanovnického života* poskytl viditelnou podobu komunitě církve.

Morální zásady světa, v němž žijeme, nám byly předány na tomto základě: primát lidské osoby a posvátného, nedotknutelného charakteru lidského života ve všech jeho fázích a za všech okolností; ochrana svobody jednotlivců; prvořadý význam rodiny coby základu společnosti; pozornost vůči chudým a nuzným; přijímání cizinců; respekt vůči lidem vyššího věku.

Vaše místní církev v moci svého zvláštního postavení uchovává jedinečné dědictví plodného dialogu mezi občanskou společností a vírou, které s sebou nese zodpovědnost za to, že bude živoucí laboratoří této věrnosti. Zůstat věrni těmto pilířům nebylo vždy snadné, zvláště pak pro naše předchůdce. A právě proto s věrností a vytrvalostí nám naši předchůdci odkázali jako poklad toto poslání, abychom je předávali příštím generacím, obohacené o naše zkušenosti, s přidanou hodnotou našeho úsilí a naší historie.

Velkolepá katedrála ve městě, v němž se nacházíme, je toho všeho velmi dobrou ilustrací: říká se jí „Lucerna dobrého Boha“ díky jejím historickým vitrážím o rozsahu 6500 m^2. Zdá se, jako by stavitelé chtěli omezit zdi na minimum (a přece zůstávají pevné), aby světlo mohlo k věřícím přicházet v hojnosti. Kdo sem vstoupí, zjistí, že je ponořen do nesmírně bohaté *Biblia pauperum*, zdroje modlitby a rozjímání v odlesku tisíce barev. Na tomto místě světla byla nádhera historických vitráží nedávno obohacena genialitou Marca Chagalla. Díla tohoto velikého židovského malíře, zasazená do zdí katedrály, proměňují „Lucernu dobrého Boha“ v mimořádný symbol ekumeny a mezináboženského dialogu.

Tato katedrála nám říká, že Boží světlo nestírá jedinečné rysy, nýbrž sjednocuje odlišné dějinné příběhy a kultury v jednu jedinou úžasnou mozaiku pokoje, tolik nezbytnou pro naši epochu, zraňovanou novými rozkoly a novými konflikty. Rozjímáme-li nad těmito vitrážemi, zjišťujeme, že budoucnost Evropy nespočívá v uniformitě, nýbrž v harmonii odlišností, v níž se zranění z minula stává průzorem, jímž může zářit světlo.

Zde máme symbol naší identity coby církve. My také užíváme struktur, které nemají jiný smysl než do té míry, nakolik nám pomáhají přinášet světu světlo evangelia. Bez těchto vitráží by okna katedrály sv. Štěpána nebyly než volným prostorem v záplavě oslepujícího světla. Díky těmto vitrážím se stávají knihami, které nás shromažďují, abychom si společně připomínali obdivuhodné příběhy plné hrdinství, dobra, milosrdenství, lásky a mravní krásy, takže se sami musíme stát velkodušnými a odvážnými svědky.

O toto přání se s vámi dělím ve vděčnosti a důvěře v závěru své cesty do Francie, s vaším místním společenstvím v Métách, povolaným dnes více než kdy jindy, aby bylo majákem naděje pro tuto zemi, pro Evropu a pro svět; a svěřuji je přímluvám Panny Marie a vašich svatých patronů.

Tisková konference papeže Lva XIV.

Očekávanou tiskovou konferenci na palubě letadla, kterým se papež vracel z francouzských Met do Říma, zahájil tiskový mluvčí Svatého stolce Matteo Bruni. „Dotkl jste se nejhlubších strun francouzského národa a myslím, že jste potěšil i mnoho katolíků, mnoho křesťanů, kteří pocítili, že byli utvrzeni ve víře" – řekl a předal slovo Svatému otci, aby se nejprve sám ohlédl za právě prožitými dny.

Lev XIV.: Začnu v angličtině. A pokud budete potřebovat překlad, můžeme vám s ním pomoci. Nejprve bych vám ještě jednou rád poděkoval za práci, kterou jste odvedli. Myslím, že jste měli v posledních čtyřech dnech opravdu napilno, byl to program velmi intenzivní.

Tyto čtyři dny byly doslova naplněny mnoha požehnáními. Řekl bych, že to byly téměř zázraky, zejména okamžiky v Lurdech, kdy jsem kráčel a doprovázel tolik nemocných a trpících lidí a viděl, jak se Boží milost projevuje mnoha různými způsoby, jak se dotýká srdcí lidí, proměňuje jejich životy a – abych použil výraz, který jsem tam zmínil – navrací důstojnost nemocným, starým lidem a těm, kdo jsou v některých oblastech společnosti odstrkováni.

Během těchto čtyř dnů jsme tedy viděli mnoho znamení, mnoho výrazů, mnoho symbolů. A osobně jsem pociťoval velké požehnání, že jsem měl tu čest navštívit Francii a povzbudit zejména mladé lidi, kteří zjevně něco hledají.

Bylo to tak zřejmé na stadionu, během večera, kdy se sešlo 80 000 mladých lidí z celé Francie, a [všichni jsme vnímali] jejich nadšení, radost a naději, kterou vyzařovali, ale předně – domnívám se – kterou sami přijali a budou dále sdílet s ostatními.

Mezi mnoha různými událostmi, které jsme během těchto čtyř dnů oslavovali a prožívali, bych tedy řekl, že toto jsou některé z nejvýznamnějších momentů – aniž bych chtěl ostatní opomenout, ale tyto byly opravdu významné. Jsem velmi rád, že jste se této cesty zúčastnili, a pokud máte nějaké otázky...[můžete je nyní položit]

CYRIAC ZELLER Z FRANCOUZSKÉ AGENTURY I-MEDIA: *Dobrý večer, Svatosti. Včera během tiskové konference nám oběti, se kterými jste se setkal, řekli, že jste uznal systémovou povahu sexuálního zneužívání v církvi. Je tomu skutečně tak? Mohl byste vysvětlit svůj postoj k této věci? Považujete sexuální zneužívání v církvi za systémový jev?*

Lev XIV.: Nechtěl bych nikomu protiřečit, ale protože to považuji za velmi důležité, rád bych nejprve řekl, že při setkání s těmi sedmi oběťmi jsem je požádal, aby mi pomohly vyjádřit ostatním obětem připravenost – mou i celé církve – naslouchat jim a doprovázet je na jejich cestě k uzdravení. [Sdělit jim], že uznáváme bolest, která jim byla v životě způsobena situacemi

zneužívání. Někteří z nich hovořili o systémovém zneužívání. Osobně dávám přednost jinému vyjádření, ačkoli jsem zmínil některé organizace působící v rámci církve, o kterých se dá říci, že se – chcete-li – v některých chvílích dopouštěly systémového zneužívání. Myslím si však, že je důležité rozlišovat. Sexuální zneužívání je především lidský problém. Když k němu dojde v rámci církve, nabývá to zcela nový rozměr, protože život z víry těchto lidí je hluboce zraněn a někdy dokonce zničen. Církev má zvláštní odpovědnost doprovázet je a pomáhat jim v hledání uzdravení. V tomto smyslu jsem s nimi hovořil o tom, jak je církev v určitých ohledech vnímána jako zodpovědná za tyto věci, ale zároveň si myslím, že církev má důležitou úlovu v tom, aby jim pomohla najít uzdravení.

XAVIER NORMAND Z FRANCOUZSKÉHO ČASOPISU LE PÈLERIN: *Svatý otče, dobrý večer. Nejprve bych vám chtěl poděkovat za vaši apoštolskou cestu do Francie. Po čtyři dny žila naše země v rytmu všeobecného nadšení, které vyvolala vaše návštěva. Což je ve Francii opravdový úspěch. Děkuji, Svatý Otče. Budu pokračovat ve své otázce v angličtině: Motto vaší apoštolské cesty znělo: „Aby svět měl život“. Téma péče o umírající se ve vašich projevech opakovaně objevovalo. Vlastně si myslím, že jste se o něm zmínil ve více než polovině svých promluv ve Francii. Mám na mysli zejména projev v Elysejském paláci a včerejší v Lurdech, kdy jste řekl, že to, co je legální, nemusí být nutně morální, což byla jasná narážka na nedávnou legalizaci eutanázie ve Francii. Ve Francii také máme princip „laicité“, tedy oddělení náboženství od politiky. Myslíte si, že když jde o důležité věci, když je v sázce mnoho, měla by být tato hranice překročena ve jménu prvenství svědomí? A pokud ano, překročil jste ji?*

Lev XIV.: Děkuji za vaši otázku. Řekl bych, že pokud jde o to, jak chápat oddělení církve od politiky, respektive církve od státu, jak jej vnímá církev, tuto hranici jsem nepřekročil. A rád bych vás vyzval, abyste si přečetli nebo znovu přečetli encykliku *Magnifica Humanitas*, kde v první části, v prvních několika kapitolách, hovořím o sociální nauce církve a říkám, že když církev mluví o obraně života, když mluví o otázkách sociální nauky, nevstupujeme do politiky, ale aplikuje evangelium na životy lidí. A mohou to být politici, chcete-li, z levice či z pravice, kteří v jistých situacích řeknou: „Náboženství by mělo být výhradně v soukromé sféře.“ Ať si lidé dělají, co chtějí, ale jako stát musíme být odděleni. Právě proto jsem přijel do Francie především kázat evangelium, hlásat Radostnou zprávu, znovu potvrdit to, co potvrzuje sám Ježíš Kristus, když říká: „Já jsem cesta, pravda a život“, tedy hlásat pravdu, kterou nám Ježíš nabízí. Ochrana života je něco, co, jak všichni víte, církev učí a v co velmi hluboce věří. A tak na jedné straně samozřejmě vím, že ve Francii byl nedávno schválen určitý zákon, a také v jiných zemích Evropy i v jiných částech světa probíhá mnoho debat o otázkách souvisejících s koncem života. Ale zejména na místě, jako jsou Lurdy, kde lidé hledají něco mnohem hlubšího

a chápou, že jejich život, i uprostřed nemoci, postižení nebo různých druhů bolesti, má smysl, církev, díky Ježíši samému, chce být těmto lidem nablízku a potvrzovat hodnoty, které myslím život sám o sobě pro nás všechny představuje. Řekl bych tedy, že je-li toto politika, vstoupil jsem do ní, ale nešlo o to vměšovat se do francouzské politiky. Šlo o to učit to, čemu církev skutečně věří.

ÍÑIGO DOMÍNGUEZ Z EL PAÍS: *Děkuji, Svatý otče, že s námi sdílíte tento okamžik. Mnohokrát jste hovořil také o skartační kultuře, která nás obklopuje, o marginalizaci těch, kteří nejsou považováni za produktivní, mezi nimiž jsou i staří lidé a lidé se zdravotním postižením. Ve Španělsku máme v těchto dnech případ, který to vše do jisté míry symbolizuje a který v zemi vyvolal velké pobouření. Jde o Mari Carmen, 87letou ženu s postižením, kterou vyhnali z jejího domu v Madridu, kde bydlela, protože nedokázala platit nájemné. Nájemné jí najednou zvýšili pětkrát. Nevím, zda znáte tento případ, případ Mari Carmen. Ale v každém případě, co si myslíte o problému s bydlením, který existuje v celé Evropě, po celém světě, kde spekulace s nemovitostmi vyhání obyvatele z měst a mladí lidé si nemohou dovolit vlastní bydlení? Co si o celém tomto problému myslíte?*

Lev XIV.: Domnívám se, že je to dobrý příklad, ukazující na to, že církev jako společenství, nebo my jako lidé, jako společenství – a platí to i pro ty, kdo víru nemají – musíme hledat spravedlivější řešení, aby k takovým případům nedocházelo. Neznám případ, na který odkazujete, ale zdá se mi, že by to byl případ, kdy by se sousedé, společenství, farnost, diecéze nebo stát měli zeptat: „Jak je možné, že se něco takového může stát?“ V čem spočívá problém systému, který umožňuje, aby byla stará žena, navíc s postižením (zdravotním postižením) nebo s nějakými obtížemi, vyhnána ze svého domu? Církev hodně hovoří o vylučování a také o spravedlnosti. Apeluje, podporuje a snaží se, řekněme, probudit ve všech schopnost reagovat s větším smyslem pro lidskost, být skutečně citliví k bolesti a utrpení druhých. Problém s bydlením, který dnes existuje v mnoha zemích, je problém, který nedokáže vyřešit pouze jedna farnost, jedna diecéze nebo církev. Domnívám se však, že zde leží velká výzva, v rámci které bychom možná měli požadovat i od politických představitelů a úřadů, aby hledali řešení tohoto problému. Protože tento problém zjevně narůstá a my často reagujeme až v okamžiku nouze. Musíme ale skutečně zjistit, jaká je systémová příčina tohoto problému a jak pomoci.

MANUELA TULLI Z ITALSKÉ AGENTURY ANSA: *Dobrý večer, Svatosti, dnes i během celé této cesty jste zdůrazňoval nutnost dialogu a také v projevu, kterým jste se obrátil k Evropě, jste hovořil o iluzi zbrojení, ale zároveň jste řekl, že je třeba mít odvahu k ústupkům a obětem ve jménu vyššího dobra, jímž je mír. Konflikt v Evropě probíhá mezi Ruskem a Ukrajinou – co jste měl na mysli, když jste hovořil o těchto ústupcích? A dále, věříte ve vyjednávání, protože tam máte své vyslance – nejprve tam [v Moskvě] byl monsignor Gallagher, v těchto dnech je tam kardinál Zuppi –, ale jak je možné jednat se*

státem, který útočí, bombarduje a vyhrožuje nejen Ukrajině, ale i dalším evropským státům? Děkuji.

Lev XIV.: Děkuji. V první řadě bych chtěl zdůraznit zásady sociální nauky církve, v níž se snažíme nepodporovat násilí, nenávist, zbrojení ani nebezpečí, která v dnešním světě existují, včetně některých státních představitelů, kteří opět začínají hovořit o jaderných zbraních a o válkách, které jsou stále ničivější, zejména pokud jde o lidské životy. Pokračovat ve zbrojení, utrácet za tento obrovský vojenský průmysl, který již po mnoho desetiletí – [nebo v některých případech] od loňského roku, nebo pět let – neustále podporuje vojenské výdaje. Několik málo lidí se nesmírně obohacuje díky průmyslu, který podporuje válku. Přitom by se s těmito miliardami miliard eur či dolarů daly vyřešit problémy, jako je hlad na světě, bytová otázka, nezaměstnanost atd. Všichni hledají hlas, který by nabídl jinou cestu, než je ta, která vede ke stále většímu utrácení za zbraně, což jen stále více vyvolává napětí, které by mohlo vyústit ve vypuknutí další války, dalšího konfliktu. A vidíme, že násilí, že ty mocnosti, které se vždy snaží prosazovat svou moc namísto dialogu a podpory vyjednávání o rozdílech, které přirozeně mohou existovat, nás přivádějí stále blíž a blíž k válce nebo k několika válkám, ke konfliktům, jaké dnes ve světě vidíme. Nevím, jak to vnímají ostatní, a nejde o to, zda je člověk politicky angažovaný či nikoli, ale o hlas, který se snaží prosazovat hodnoty lidské důstojnosti, důležitosti života, možnosti investovat více do zdravotnictví a vzdělání a méně do zbraní. Domnívám se, že církev má odpovědnost tyto hodnoty prosazovat tím, že neustále vyzývá představitele Ruska i Ukrajiny, z dalších zemí, aby přišli, usedli k jednacímu stolu, vedli dialog a hledali řešení problémů, aby nepokračovaly války, které již nemají smysl. V tomto smyslu tedy církev nadále zvedá svůj hlas. Nemůžeme nikoho nutit, někdy se to může jevit jako marné, ale budeme i nadále mluvit, budeme i nadále vyzývat, budeme i nadále hlásat evangelium.

JUSTIN MCLELLAN, NATIONAL CATHOLIC REPORTER: *V Paříži jste hovořil o naléhavé potřebě etického rozlišování v souvislosti s vývojem umělé inteligence a v návaznosti na četné kyberútoky spáchané neovladatelnými agenty umělé inteligence. Několik předních představitelů technologického průmyslu varovalo, že tato technologie by mohla zničit svět. Máte obavy z toho, že by umělá inteligence mohla představovat katastrofická rizika pro lidstvo nebo ho dokonce je zcela vyhladit, a co musí národy, zejména Spojené státy a Čína, udělat, aby zajistily, že jejich technologie budou pro lidstvo bezpečné?*

Lev XIV.: Kdyby se mě někdo zeptal, zda žiju v panice? Ne, nežiju. V noci můžu spát. Domnívám se však, že obavy vyjádřené mnoha odborníky a specialisty v oblasti umělé inteligence by se měly brát vážně. Nemyslím si, že

by šlo o fake news, jak někteří tvrdí, jejichž cílem je získat finanční či jinou výhodu. Je zajímavé, že právě dnes jsem četl, že šéf společnosti NVIDIA tvrdí, že našel způsob, jak do umělé inteligence zabudovat určité „bezpečnostní pojistky“, pokud to tak lze nazvat, či omezení, aby systémy nepřekročily hranice svých konkrétních jednotek a nezpůsobily škody, o nichž je tu řeč. Avšak tentýž člověk zároveň tvrdí, že by neměla existovat žádná omezení ani vládní regulace atd. atd. Myslím si, že se nad tímto problémem musíme společně zamyslet a diskutovat o něm. Musíme i nadále zvát politické představitele, přední osobnosti v oblasti umělé inteligence, sociální organizace a sdružení, aby se sešli a zamysleli se nad tím, co se již děje a co by nás mohlo čekat v budoucnu. Říkat si jen tak: „Ále, to se nestane!“, a zavírat před tím oči, myslím, pravděpodobně není nejzodpovědnější přístup. Vatikán zřídil vlastní komisi pro umělou inteligenci, jejímž úkolem je koordinovat to, co sami děláme jako Svatý stolec, jak využíváme umělou inteligenci a jaká jsou s tím spojená rizika i přínosy. Od vydání dokumentu *Magnifica Humanitas* jsme však obdrželi mnoho podnětů od lidí z nejrůznějších oblastí a oborů. Snažíme se tedy i nadále podporovat dialog, studium a výzkum, abychom našli způsoby, jak zajistit, že umělá inteligence nedosáhne bodu, kdy by mohla zničit lidstvo nebo ho vyloučit z diskuze. Jsem poměrně optimistický, že se to podaří. Myslím, že je dost lidí, kteří se o to vážně zajímají a jsou ochotni hledět za hranice otázek, které se opět týkají moci, toho, kdo se k čemu dostane jako první, a toho, co se stane, až se umělá inteligence stane tím, čemu se říká Všeobecná umělá inteligence, atd. atd. Musíme však pokračovat v práci, nemůžeme se jen tak uvelebit a předstírat, že se nic nestane.

LUDWIG RING-EIFEL, KNA: *Dnes jsme byli v Metách, velmi blízko německých hranic, ale do Německa jste prozatím nepřijel. Moje hlavní otázka tedy zní: kdy vás můžeme očekávat na druhé straně hranice, a to na pozadí dvou scénářů, které vás možná také znepokojují – neustálého úpadku katolické církve v Německu a zarážejícího vzestupu extremistických stran v Německu, které ohrožují konsensus ohledně Evropy, o kterém jste dnes hovořil v Metách.*

Lev XIV.: Děkuji za otázku. Ve vší skromností vám povím, že jsem papežem teprve asi patnáct měsíců. Je mnoho míst, která jsem ještě nenavštívil. Pozvání mám. Doufám, že se [do Německa] znovu podívám – totiž byl jsem tam už, ačkoli ne jako papež – a doufám, že navštívím Německo, stejně jako doufám, že navštívím mnoho dalších míst. Zatím však nemám žádný daný plán. Stále pracuji na plánu na příští rok a jedinou definitivně naplánovanou cestou je Světový den mládeže v Koreji. Takže se k tomu se pomalu blížíme. Děkuji vám však za trpělivost a za vaši otázku. Zmínil jste, že církev v Německu umírá, nebo že klesá počet věřících. To se v minulosti říkalo i o Francii, a přesto jsme viděli, co se stalo během posledních čtyř dnů. Věřím, že pokud

najdeme pravého misijního ducha a správný způsob, jak na to, je v Německu stále mnoho, mnoho lidí, kteří chtějí žít a prožívat svou křesťanskou a katolickou víru. A tak jsem v tomto ohledu optimistický, i když si uvědomuji problémy, uvědomuji si různé příčiny, které církev velmi tvrdě zasáhly, ale zasáhly – chcete-li – velmi tvrdě i evangelickou či protestantskou církev a podobným způsobem zasáhly i celou společnost. Opravdu však doufám, že se nám podaří oslovit tyto lidi. Doufám, že budu i nadále spolupracovat s církevními představiteli v Německu a najdeme způsoby, jak na tuto situaci reagovat. Bylo by zajímavé prozkoumat a analyzovat, zda a jak může existovat souvislost například mezi růstem těchto skupin na krajní pravici – přičemž i samotná krajní pravice se nyní rozštěpuje, jak vidíte, že jedna konkrétní skupina se stává ještě mnohem extrémnější než jiné takzvané krajně pravicové skupiny. Zároveň se objevuje určitá kombinace těchto krajně pravicových názorů s určitým druhem náboženství, o kterém nejen já, ale i představitelé katolické i protestantské církve v Německu otevřeně hovoří, a kde nejde o autentický projev křesťanství. A opět se vracíme k hodnotám evangelia, v nichž nejde jistě o nenávist a rozdělení, ale o porozumění, soucit a doprovázení. Hluboce doufám – a doufám, že se k tomu připojí i celá církev –, že najdeme způsoby, jak oslovit většinu lidí dobré vůle, kteří pochopí, jak důležitá je jejich angažovanost, a to i v rámci účasti na politických procesech, které jim umožní činit jasná rozhodnutí ve prospěch společného dobra, a nikoli ve prospěch extremistických myšlenek, které možná způsobí mnohem větší škody, než si v tuto chvíli vůbec uvědomujeme. Myslím si tedy, že to můžeme vnímat pozitivně. Opět je na nás jako na církvi, v rámci sociální nauky církve, abychom hovořili, učili a kázali o tom, co považujeme za životodárné hodnoty, což tedy jistě není ničení, rozdělení a nenávist.

Lev XIV. – slovo na závěr: A rád bych využil této příležitosti, abych poděkoval mnoha lidem, kteří pracují v pozadí a nedostávají se jim potlesku, jaký sklízí papež, když se objeví, ale kteří se velmi významně podíleli na přípravě této cesty: jak lidem ze Svatého stolce, tak lidem ve Francii, biskupům ve Francii a mnoha, mnoha laikům, kteří pracovali na organizaci různých aktivit. Rád bych tedy všem jim i vám vyjádřil zvláštní poděkování. Mnohokrát děkuji.

✠

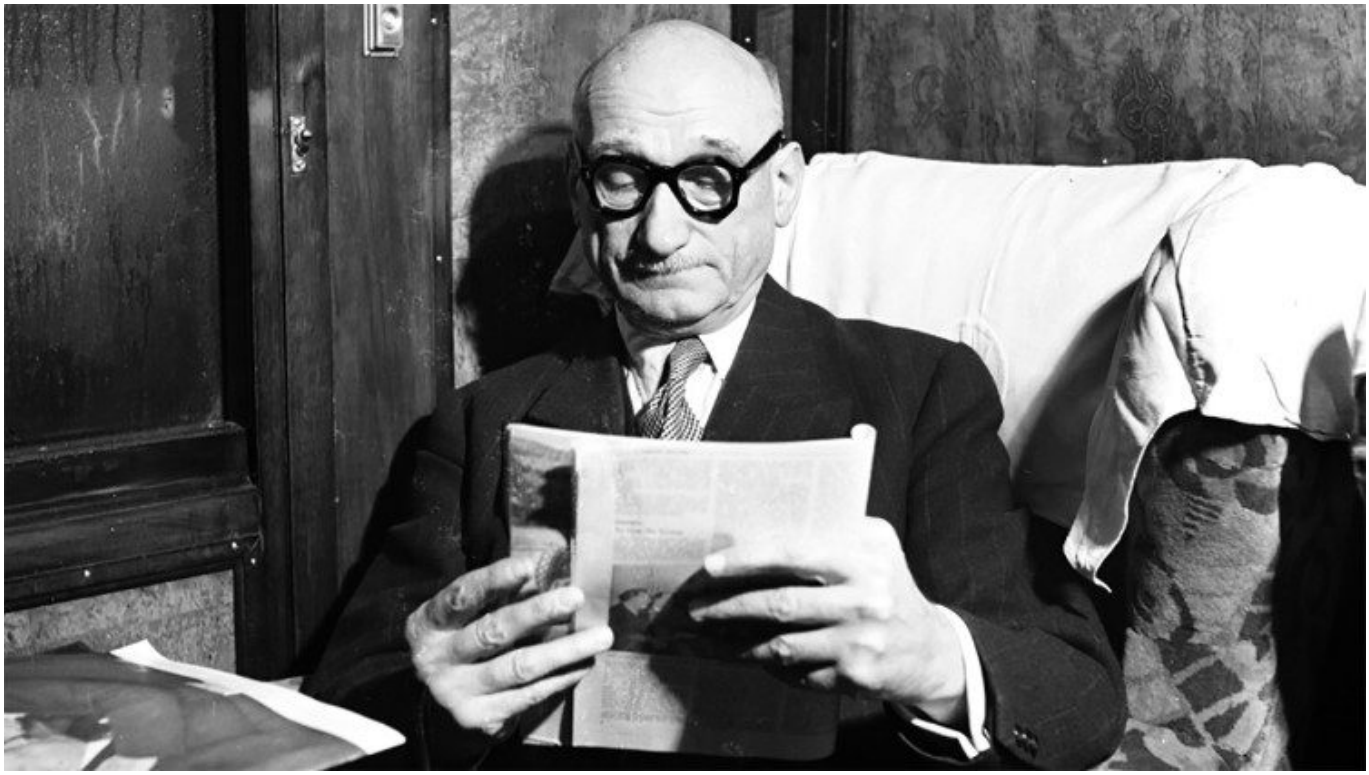

ROBERT SCHUMAN (1886-1963)
Muž, který proměnil hranice v místa setkávání

JEAN-CLAUDE KARDINÁL HOLLERICH, LUCEMBURSKÝ ARCIBISKUP

Žít na hranici znamená nacházet se v prostoru, kde lze současně vnímat několik realit. Hranice se může stát místem napětí, ale také setkávání a plodnosti. Není tedy pouze čarou, která odděluje. Robert Schuman tuto zkušenost prožil velmi konkrétně.

Francouzský politik Robert Schuman se narodil v Lucembursku 29. června 1886. Již samotné místo jeho narození naznačuje politickou situaci v Lotrinsku a v této pohraniční oblasti, která hluboce ovlivnila jeho život. Jeho otec pocházel z Evrange, lotrinské vesnice ležící na francouzsko-lucemburské hranici. Po roce 1870 se Evrange stalo součástí Německa. Ačkoli celá rodina mluvila moselskofranským nářečím, otec Roberta Schumana se cítil být Francouzem, a proto emigroval do Lucemburska, vlasti své manželky. Právě zde, na základní škole v Lucemburku, se Robert Schuman naučil francouzsky.

Tato rodinná a geografická historie není bez významu pro pochopení budoucího „otce Evropy“. Roberta Schumana hluboce poznamenala zkušenost života rozkročeného mezi několika identitami: narodil se v Lucembursku, pocházel z lotrinské rodiny, vyrůstal ve francké kultuře, mluvil francouzsky i německy a později se stal francouzským politikem.

Ačkoli byl francouzským vlastencem, jeho životní zkušenost mu nedovolila stát se nacionalistou. Studoval v Německu a zblízka poznal několik kultur, jazyků i tradic. Právě tato zkušenost mu umožnila pochopit, že je možné hájit svou vlastní sounáležitost, aniž by považoval sounáležitost druhých za hrozbu. Možná právě proto, že byl mužem z pohraničí, dokázal pochopit nutnost překonat rozpory mezi národy, aniž by přitom popíral jejich identitu.

Právě jako žák lucemburského lycea Athénée byl mladý Robert Schuman hluboce ovlivněn lidovou úctou k Panně Marii Lucemburské, Utěšitelce trpících. Athénée tehdy sídlilo v bývalé jezuitské koleji nedaleko katedrály. Během dvou týdnů, kdy se konala národní pouť do katedrály, mohli žáci slyšet zvuky dechových kapel, které doprovázely procesí farníků. Tato zkušenost s lucemburskou lidovou vírou jistě nebyla bez vlivu na mladého Roberta.

Politik, kterého Evropa měla poznat, byl také mužem modlitby, hluboce prožívajícím svou křesťanskou víru. Je důležité mít na paměti tyto dva rozměry jeho osobnosti: Schuman byl mužem modlitby i mužem činu.

Jeho víra ho nevedla k tomu, aby se stáhl z politického života. Naopak přispěla k tomu, že se ještě více angažoval v úsilí o společné dobro, spravedlnost a mír. Jeho spiritualita, pečlivost a smysl pro detail mu umožnily proměnit hluboké přesvědčení v konkrétní politické činy.

Utopie o sjednocení Evropy se objevovaly v průběhu staletí: od Kantovy vize po „Velký plán“ Sullyho za vlády Jindřicha IV., od Richarda Coudenhove-Kalergiho a jeho panevropského projektu až po vize prosazované organizacemi odboje proti nacistickému Německu.

Tyto projekty vyjadřovaly hlubokou touhu po jednotě a míru. Často však bylo obtížné je převést do politické reality. Právě v tomto ohledu přinesl Schuman něco nového. Dokázal smířit ideál s realitou. Ve svém prohlášení z 9. května 1950 uvedl:

„Evropa nevznikne najednou nebo podle jednoho univerzálního plánu: bude vybudována na základě konkrétních činů, které nejprve vytvoří faktickou solidaritu.“

Tato věta skvěle shrnuje jeho metodu. Schuman nechtěl budovat Evropu pouze na základě velkých prohlášení nebo krásných utopií. Chtěl začít konkrétními činy, které by postupně vytvářely solidaritu mezi národy. Nestačilo mu jen snít o lepším světě; bylo třeba pracovat na jeho budování. Jeho evropské dílo tak spočívá na jednoduchém, ale rozhodujícím přesvědčení: národy, které byly nepřáteli, se mohou stát partnery a společně budovat svou budoucnost.

Schuman, muž modlitby i činu, nemohl než trpět kvůli nenávisti, která po válce stavěla Francouze a Němce proti sobě. Hrůzy koncentračních táborů

zasahovaly jeho duši. Přesto si nezvolil cestu zášti a neustálého střetu. Zvolil cestu smíření. To je pravděpodobně jeden z nejdůležitějších aspektů jeho odkazu.

Po válečných hrůzách by bylo pochopitelné, kdyby se usilovalo o pomstu. Schuman se naopak rozhodl budovat nové vztahy s Německem. Pro hluboce věřícího křesťana, jakým on byl, nemohlo být smíření pouhou politickou strategií. Muselo se stát morální a lidskou nutností.

Realisticky smýšlející Schuman však záhy pochopil, že smíření se musí promítnout do konkrétních struktur. Bylo třeba proměnit to, co bývalo jádrem evropských konfliktů, v nástroj spolupráce. Smíření se tak stalo politikou. Církev i papež nám neustále připomínají význam pokoje. Proces evropské integrace pak umožnil Evropě prožít dlouhé období míru.

Schumanův příklad ukazuje, že politické povolání má smysl. Politika může být skutečným povoláním, je-li ve službě lidské osobě, spravedlnosti a pokoje. Může se stát prostorem, kde se rány historie postupně proměňují v cesty do budoucnosti.

Svět i Evropa potřebují muže a ženy, kteří jsou schopni smířit ideál s realitou a kteří jsou neúnavnými tvůrci a budovateli míru. Potřebujeme mladé lidi, muže i ženy modlitby a přesvědčení, kteří se nebojí vrhnout do „džungle“ politiky, aby pracovali pro mír a spravedlnost a čelili výzvám dnešního i zítřejšího světa. Schumanův příklad nám připomíná, že víra nesmí vést k útěku před realitou světa. Naopak nám může dát odvahu postavit se jí čelem a pracovat na její proměně.

Dalo by se říci, že Schuman proměnil hranice v místa setkávání. Tam, kde se hranice mohla stát zdí, chtěl postavit most. Tam, kde historie zasela nedůvěru, chtěl vytvořit důvěru. Tam, kde válka zanechala rány, chtěl vybudovat smíření. Jeho evropský projekt proto zůstává hluboce aktuální. Evropa totiž není hotovou realitou. Zůstává dílem, které je třeba budovat, generaci za generací. Potřebuje ženy a muže, kteří jsou schopni nahlížet za hranice, aniž by zapírali svou sounáležitost, bránit svou vlast, aniž by pohrdali vlastí souseda, a proměňovat rozdíly v příležitosti ke spolupráci. Tento muž, který se narodil v Lucembursku, v zemi hranic, nás možná více než kdokoli jiný učí, že hranice mohou národy oddělovat, ale že se musí stát místy, kde začíná jejich setkávání.

✠

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „*Příspěvky na Farní Informátor*“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na http://www.pustimer-farnost.cz.

„Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy“

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Baví se dva policajti: „Člověče, já jsem asi geniální. Koupil jsem si puzzle, na krabici psali od 3 do 5 let, a já to složil za necelý rok!“

II.

Karel Schwarzenberg se v nebi prochází se svatým Petrem. Dojdou k pozlacené zdi a Schwarzenberg si všimne, že celá zeď je posetá malými hodinami, které se každou chvíli posunují o pět minut. Tak se zeptá: „Svatý Petře, proč tu máte ty hodiny?“ Svatý Petr odpoví: „Víš, to je tak. Každý politik tady má svoje hodiny, a když udělá nějakou hloupost, posune se ručička u jeho hodin o pět minut. Tak například: Trump zase právě něco plácnul, tak vidíš, že se posunula ručička jeho hodin o pět minut. Schwarzenberg na to: „Aha, a nevíte, kde tady má svoje hodiny Babiš?“ – „No", usměje se svatý Petr, „Babišovy hodiny má Pán Bůh na stole a používá je místo ventilátoru!"

III.

Ztroskotá loď a moře vyvrhne na ostrov Američana, Čecha a Rusa. Do půl hodiny se objeví smečka lidojedů a všechny tři odvedou do tábora. Tam jim náčelník říká lámanou francouzštinou, že jim pobyt zpříjemní zvyklostmi moderní civilizace, takže budou popraveni v abecedním pořadí na moderním přístroji. Strhne velkou plachtu a odhalí zarezlou gilotinu. Američan poklekne, prostrčí hlavu otvorem, cvak, gilotina sjede dolů a zarazí se jen kousíček nad krkem. Tak ho vyndají a náčelník říká, že bohové se slitovali, on jejich vůli respektuje a splní muži tři přání. Američan nelení a požádá o loď, pár veslařů a kufr perel. Je mu vyhověno. Pak přijde na řadu Čech. Také má štěstí a gilotina se zarazí těsně nad ním. I on má nárok na splnění tří přání. Tak povídá: „Tak zaprvé bych také chtěl loď. Zadruhé šest veslařů na ni. Zatřetí, nemáte tu desítku klíč? Já bych vám tu gilotinu spravil...“.

IV.

Někdy opravdu vážně přemýšlím o návratu k přírodě. Žil bych podobně jako primitivní lidé. Sledoval Novu, četl Blesk a věřil Babišovi...

POŘAD BOHOSLUŽEB: 17. – 25. října 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 17. října	**SV. IGNÁC ALEXANDRIJSKÝ,** BISKUP A UČITEL CÍRKVE	**TOPOLANY 18.00:**	za + Marii a Milana ŠUSTKOVY a + rodinu CHARVÁTOVU
NEDĚLE 18. října	**29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ** SVĚTOVÝ DEN MISIÍ **SBÍRKA NA MISIE** **SV. LUKÁŠ,** EVANGELISTA	**PUSTIMĚŘ 8.00:**	za + Annu a Michala GÁBOROVY, dceru, rodiče z obou stran a duše v očistci
		DRYSICE 9.30:	na poděkování za 70 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro celou rodinu CHYTILOVU
		PODIVICE 11.00:	za + Jiřinu SVOBODOVOU, + rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 19. října	**SV. PAVEL O KŘÍŽE.** KNĚZ	**PUSTIMĚŘ 18.00:**	za dary Ducha Svatého a ochranu Panny Marie pro syna a dceru
ÚTERÝ, 20. října: **ÚTERÝ 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ**			
STŘEDA 21. října	**BL. KAREL I. RAKOUSKÝ** CÍSAŘ A APOŠTOLSKÝ KRÁL	**DRYSICE 18.00:**	na poděkování za 97 let života PhDr. Vlasty POLÁCHOVÉ s prosbou o další Boží pomoc
ČTVRTEK 22. října	**SV. JAN PAVEL II.,** PAPEŽ	**PODIVICE 8.00:**	na přímluvu sv. Karla Acutise za studenty a mladé lidi v naší arcidiecézi
PÁTEK 23. října	**SV. JAN KAPISTRÁNSKÝ,** KNĚZ	**PUSTIMĚŘ 18.00:**	za obrácení dcery Vanesy
SOBOTA 24. října	**SV. ANTONÍN MARIA KLARET,** BISKUP	**SVÁTOST KŘTU: KLÁRA ANTONIE GAZDÍKOVÁ**	
		LUDGEŘOVICE 11.00:	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu GAZDÍKOVU, a na poděkování za 65 let manželství Konráda a Augusty HLUCHNÍKOVÝCH
	TOPOLANY: SLAVNOST 260. VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA (1766)	**TOPOLANY 18.00:**	za + Jaroslava PŘIKRYLA, rodiče z obou stran a Boží ochranu pro živou rodinu
NEDĚLE 25. října	**30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ** **DRYSICE: SLAVNOST 130. VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA (1896)**	**PUSTIMĚŘ 8.00:**	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU, s prosbou za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu
		DRYSICE 9.30:	za nová kněžská a řeholní povolání
		PODIVICE 11.00:	za +Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu, Marii ČERNOU, za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU

POŘAD BOHOSLUŽEB: 25. října – 2. listopadu 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 25. října	**30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ** **DRYSICE: SLAVNOST 130. VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA (1896)**	**PUSTIMĚŘ 8.00:** za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU, s prosbou za dar zdraví, Boží ochranu a požehnání pro rodinu	
		DRYSICE 9.30: za nová kněžská a řeholní povolání	
		PODIVICE 11.00: za +Andělku a Petra ŠMEHLÍKOVY, syna, snachu, Marii ČERNOU, za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
PONDĚLÍ 26. října	**PONDĚLÍ 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ**	**PUSTIMĚŘ 17.00:** za + Jiřinu POHLODKOVOU, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro rodinu	
ÚTERÝ, 27. října: **ÚTERÝ 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ**			
STŘEDA 28. října	**SVÁTEK SV. ŠIMON A JUDA,** APOŠTOLOVÉ	**DRYSICE 17.00:** na poděkování za 60 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ZELENKOVU, BENÍČKOVU, BUČKOVU a LŽÍČAŘOVU	
ČTVRTEK 29. října	**ČTVRTEK 30. TÝDNE V MEZIDOBÍ**	**PODIVICE 8.00:** na poděkování za 85let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MENŠÍKOVU	
PÁTEK 30. října	**SV. JAN KAPISTRÁNSKÝ,** KNĚZ	**PUSTIMĚŘ 17.00:** za obrácení dcery Michaly	
SOBOTA 31. října: **SV. ANTONÍN MARIA KLARET,** BISKUP			
TOPOLANY: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ		**TOPOLANY 17.00:** za živé a + kněze, farníky, farnice a dobrodince farnosti	
NEDĚLE 1. listopadu	**SLAVNOST VŠECH SVATÝCH** **PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA**	**PUSTIMĚŘ 8.00:** za živou a zemřelou rodinu PŘEROVSKOU	
		DRYSICE 9.30: za + Dominika GAŠPARÍKA, rodiče, sourozence, švagra a Boží požehnání pro rodinu	
PODIVICE: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ		**PODIVICE 11.00:** za +Zdeňka MARÁKA a rodiče	
PONDĚLÍ 2. listopadu	**VZPOMÍNKA NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ** **SBÍRKA NA CHARITU**	**PODIVICE 8.00:** za + Marii OPATŘILOVOU, + rodinu a Boží požehnání pro živou rodinu	
		DRYSICE 16.30: za + Marii KNAPOVOU, rodiče, + přátele, + Ludmilu HODINKOVOU a duše v očistci	
DRYSICE, PUSTIMĚŘ: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ		**PUSTIMĚŘ 18.30:** za + Benedikta DRBALA, rodiče, sourozence a duše v očistci	